kılavuzumuz bilimsel sosyalizm, silahımız partimizdir

çark başak

türkiye işçi partisi merkez yayın organı

yıl: 2 sayı: 44 — 1 şubat 1978 çarşamba — 500 kuruş

DEMOKRASİ KORUNMALI VE GELİŞTİRİLMELİDİR

Başkanlık Kurulu son gelişmeler üzerine 23.1.1978 tarihinde aşağıdaki bildiriyi yayınlamıştır.

Ülkenin içine sokulduğu ekonomik ve politik bunalım derinleşerek devam ederken işçi sınıfımızın ve tüm demokratik güçlerin dikkatle takip etmeleri gereken gelişmeler birbirinin peşisıra su üstüne çıkmaktadır.

HÜKÜMET PROGRAMINDA, DÜŞÜNCE ÖZGÜRLÜĞÜ ÖRGÜTLENME HAKKINDAN SOYUTLANARAK ELE ALINMIŞTIR

Kitlelerin örgütlü hareketini geliştirmeyi ve demokratik güçlerin işbirliğini red eden, bunun yerine, iktidar olmayı büyük burjuvaziye teslim olmakta bulan CHP'nin kurduğu hükümetin de aynı teslimiyetçi görünümde olduğu Partimizce daha önce belirtilmişti. Gerçekten de, programda örgütlenme hakkından soyutlanarak ele alınan ve bu yüzden de içi boşaltılan düşünce özgürlüğü kavramının nasıl bir özgürlük anlayışına dayandığının belirtileri görülmeye başlamıştır. Başbakan Ecevit, can güvenliğinin sağlanması konusunda, «Türkiye'deki yasaların yetersiz olduğu kanısında değiliz» demektedir. Bu, olumludur. Ne var ki, mevcut yasaların uygulanmasında anti-demokratik bir çizgiye kayılması, bu yasalara dayanarak baskıcı bir yönetimin gerçekleştirilmesi de mümkündür. Mevcut yasalardaki anti-demokratik bir sürü hüküm buna imkân verecek niteliktedir. Başbakan Ecevit'in «yasalar yeterlidir» derken verdiği örneğin üzerinde dikkatle durulmalıdır. Başbakan'ın memur ve öğretmenlerin «özel yaşamlarında da politikanın dışında tutulacağı» yollu sözleri endişe vericidir. Memurlar, öğretmenler grevli, toplu sözleşmeli, sendikalaşma ve politik örgütlere girme hakkı için mücadele yürütmektedirler. Bu mücadeleyi desteklemek, ona katılmak ve bu hakları gerçekleştirmek demokratik bir görevdir. Yaratılan kargaşa ortamının, baskı ve terörün kaynaklarına yönelmek yerine demokratik hakların kullanılmasını engelleyecek, hatta olanaksız kılacak bu tür yaklaşımlar tehlikelidir ve terk edilmelidir.

Anti- demokratik eğilim ve gelişmelerin altında burjuvazinin sınıfsal çıkarları ve bu çıkarlarını sürdürme isteği yatmaktadır. Bunun için de demokratik hak ve özgürlükleri koruma ve geliştirmenin, toplumun demokratikleştirilmesi mücadelesinin öncü, motor gücü burjuvazinin karşıtı olan işçi sınıfıdır. Mücadele, demokratik toplumsal muhalefetin işçi sınıfı öncülüğünde örgütlü birleşik güç haline dönüştürülmesiyle başarıya ulaşacaktır.

ANTİ-DEMOKRATİK YASALARIN AYIKLANMASI TOPLUMSAL GELİŞMENİN DAYATTIĞI BİR OLGUDUR

Üzerinde önemle durulması gereken bir diğer gelişme de, MSP Genel Başkanı hakkında Yargıtay Başsavcılığının yürütmekte olduğu işlemlerdir. MSP Genel Başkanı hakkında yürütülen işlemler siyasi hayatın tümü için bir tehdit anlamını taşımaktadır. Siyasi hayatı baskı altında tutan birçok anti-demokratik yasa ve hükümlerin varlığı bilinmektedir. Bunların yürürlükten kaldırılması, anti-demokratik yasaların ve başta 141 ve 142. maddeler olmak üzere benzer nitelikteki diğer maddelerin ayıklanması toplumsal gelişmenin dayattığı bir olgudur.

BUNALIMLARIN YARATICISI VE SORUMLUSU BÜYÜK BURJUVAZİ DEMOKRASİYİ ÜLKEMİZ İÇİN LÜKS SAYMAKTADIR

Bunalımların aşılması için burjuvazinin tercihinin, tabiatı gereği, demokrasiyi genişletmek olmadığı açıktır. Aksine, bunalımların yaratıcısı ve sorumlusu büyük burjuvazi demokrasiyi ülkemiz için lüks saymaktadır. TÜSİAD'ın, yapılan son kongresi için hazırladığı raporda bu görüş pervasızca tekrarlanmaktadır. TÜSİAD raporunda, ayrıca faşistlerin bütün dünyada ve Türkiye'de sloganlaştırdıkları ve demokratik hak ve özgürlüklere paydos diyen baskıcı bir yönetimin ifadesi olarak kullandıkları «güçlü devlet» deyimi ön plana çıkarılmıştır. Burjuvazinin anti-demokratik gerçek yüzü yine apaçık ortadadır. Ama «parlamenter demokratik rejim», «özgürlükçü demokrasi» gibi tekerlemeleri dillerinden düşürmeyenlerden bu konularda ses çıkmamaktadır.

MÜCADELE, DEMOKRATİK TOPLUMSAL MUHALEFETİN İŞÇİ SINIFI ÖNCÜLÜĞÜNDE BİRLEŞİK GÜÇ HALİNE DÖNÜŞTÜRÜLMESİYLE BAŞARIYA ULAŞACAKTIR

Anti-demokratik eğilim ve gelişmelerin altında burjuvazinin sınıfsal çıkarları ve bu çıkarlarını sürdürme isteği yatmaktadır. Bunun için de demokratik hak ve özgürlükleri koruma ve geliştirmenin, toplumun demokratikleştirilmesi mücadelesinin öncü, motor gücü burjuvazinin karşıtı olan işçi sınıfıdır. Mücadele, demokratik toplumsal muhalefetin işçi sınıfı öncülüğünde örgütlü birleşik güç haline dönüştürülmesiyle başarıya ulaşacaktır.

ÖRGÜT HABERLERİ

Başkanlık Kurulundaki Değişiklik

T.İ.P. Merkez Yönetim Kurulu'nun 15 Ocak günlü son toplantısında 46/4 sayı ile alınan kararda aynen şöyle denilmektedir:

«Seçildikleri büro sekreterliklerini; sınırlı zaman olanaklarını en iyi biçimde değerlendirerek bugüne kadar aksatmadan başarıyla yürütebilmek için ellerinden geleni yapan ve Parti'nin önümüzdeki atılım ve açılım döneminde olanakları daha elverişli arkadaşlara görevlerini devredebilmek üzere, seçildikleri Merkez Büro Sekreterliği görevlerinden aflarını isteyen N. Orpen ve D. Doğu arkadaşlarımıza, şimdiye kadarki özverili çalışmalarından dolayı Kurul'un teşekkürlerinin belirtilerek, dileklerinin kabulüne» oy birliğiyle karar verildi.

Bu karardan sonra, Merkez Yönetim Kurulu boşalan büro sekreterlikleri için seçim yapmış ve Kurul üyelerinden Gündüz Mutluay Merkez Haberalma, Propaganda ve Basın Bürosu sekreterliğine; Osman Sakalsız ise Merkez Kitle Örgütleri Bürosu sekreterliğine getirilmişlerdir.

Bu arkadaşlarımızın sırasıyla İzmir ve Ankara il başkanlığından, Merkez Örgüt Bürosu Sekreteri Can Açkıgöz arkadaşımızın da İstanbul il başkanlığından ayrılması üzerine her üç il yönetim kurulunda yapılan seçimlerin sonucunda İzmir'de Vedat Pekel, Ankara'da Zeki Kılıç, İstanbul'da ise Selim Mahmutoğlu arkadaşlarımız İl Başkanlığı görevlerini üstlenmişlerdir.

Öte yandan, Merkez Yönetim Kurulu üyesi Mustafa Aktulgalı, Kurul'un 14.11.1977 günlü olağanüstü toplantısında oy birliğiyle alığı kararla, tüzüğün 50. madde «b» ve «e» fıkraları uyarınca «Parti'den kesin çıkarma» istemi ile Merkez Disiplin Kurulu'na verilmesi üzerine Parti'den istifa etmiştir. Merkez Yönetim Kurulu, daha sonraki toplantısında, boşalan üyelik için, kongrede oybirliğiyle seçilmiş yedek üyelerden, kurucu ve ilk gün üyesi olarak «Parti'deki kıdem»leri de aynı olan dört arkadaş arasında seçim yapmış ve yedek üye Peyami Arırk, Merkez Yönetim Kurulu asil üyeliğine getirilmiştir.

Çark Başak, adı geçen arkadaşlara yeni görevlerinde de başarılar diler.

Altıncı, «il Temsilcileri Toplantısı» 18-19 Şubat'ta Ankara'da Yapılacak

Merkez Yönetim Kurulu'muzun 15 Ocak toplantısında 6 ncı İl Temsilcileri Toplantısı'nın 18-19 Şubat Cumartesi-Pazar günleri Ankara'da yapılması kararlaştırılmıştır.

Toplantıya tüzük uyarınca Merkez Yönetim Kurulu üyeleriyle birlikte il yönetim kurullarının başkan ve sekreterleri ve henüz il örgütü kurulmamış yörelerde önce kurulmuş iki ilçe örgütünün başkanları katılacaklardır. Merkez Yönetim Kurulu ayrıca Merkez Büroları üyeleri, Parti içi ve dışı basında çalışan partililer, Merkez Disiplin Kurulu üyeleri, Demokratik Kitle Örgütleri ve Sendikaların merkez kademelerinde görevli parti üyeleri gibi bu toplantı için isimen çağrılacakların saptanması görevini Başkanlık Kurulu'na bırakmış bulunuyor.

Merkez Yönetim Kurulu'nun kararına göre, Cumartesi sabahı yapılacak ilk oturum, temsilciler dışındaki çağrılılara da açık olacak; bu ilk oturumda Genel Başkan Behice Boran «iç ve dış politik gelişmeler ve sosyalist hareketin önündeki görevler»le ilgili bir konuşma yapacaktır.

Toplantının diğer oturumları Genel Sekreter Nihat Sargın'ın «seçim sonuçlarının değerlendirilmesi ve Parti örgütünün geliştirilmesine ilişkin konular»daki konuşması ve yerel örgütlerin «yeni üye kazanma; çalışma ekiplerini geliştirme ve yeni çalışma ekipleri kurma; köy görevlilerini atama; yöresel anti-faşist hareketleri geliştirme ve örgütleme, yayınların daha yaygın dağıtımı ve satışını sağlayarak ve diğer yollarla Parti propagandasını yöresel olarak daha etkinleştirme; kitle örgütleri içindeki çalışmaları geliştirme, gençlik içindeki Parti çalışmasını örgütlenme hedefine yönelik olarak güçlendirme... gibi konuları kapsayan örgütsel ve diğer parti çalışmalarının yerel planda düzeyini yükseltmeye ilişkin sorunları, olanakları, düşünceleri ve önerileri kapsayan raporları»nın görüşülmesiyle sürdürülecektir.

Kimlik Kartları Yenileniyor

Parti tüzüğünün 6 ncı maddesi uyarınca Parti üyelerinin kimlik kartlarının geçerlik süresi bir takvim yılı olup Ocak-Şubat ayları içinde, üyenin kayıtlı olduğu yerel örgüt yönetim kurulunca değiştirilmesi gerekir.

Tüzüğün aynı maddesi, Merkez Yönetim Kurulu'na, kartların geçerlik süresini bir yılı aşmamak üzere uzatmak yetkisini vermektedir. Bilindiği üzere geçen yıl bu yetki kullanılmış bulunuyordu ve 1976 yılı kimlik kartları kullanılmaya devam edilmişti.

Bu yıl, yeni kimlik kartları bastırılmış olup Örgüt'e gereği kadar iletilmiştir. Gene 10 TL. fiyatla alınacak olan yeni kimlik kartları «1978» rakamını ve küçük bazı değişiklikleri içermektedir.

Merkez Yönetim Kurulu'nun 7 Şubat 1976 günlü kararında «üyelerde bulunan eski kimlik kartlarının, yenileme işlemi sırasında geri alınmasına gerek olmadığı, arzu eden üyenin eski kimlik kartını, anısal değerini de düşünerek saklayabileceği» kabul edilmiştir.

Altı Aylık Raporlar Hazırlanıyor

Üye Kayıt Defteri Yönetmeliği ve Mali İşler Yönetmeliğine göre Ocak ve Temmuz ayları içinde yerel örgütlerimiz, üye durumu ve mali durumla ilgili raporlarını üst kademelere göndermektedirler. Her iki gereği yerine getirecek biçimde hazırlanmış basılı formüleler Örgüt'e yeteri kadar iletilmiştir.

Yerel örgütlerimiz resmi kayıtlarına göre formülleri doldurup Genel Merkez'e iletmeğe başlamışlardır.

çalışma ekipleri, parti yapısının temel taşlarıdır.

Partimize Yönelen Saldırılar

11 Aralık seçimleri öncesinde giderek artan faşist saldırılar CHP hükümetinin kurulmasından sonra da devam ediyor.

Partililere yönelik saldırılar seçim çalışmaları sırasında yoğunlaşmış ve saldırılara Milliyetçi Cephe iktidarının emrindeki bazı güvenlik görevlileri de katılmışlardı. Seçim çalışmalarını pervasızca engelleme girişimleri, Ankara, İstanbul, Amasya, Kayseri, İzmir, Adana, Antalya, Hatay ve Tekirdağ gibi çeşitli illerden 250'ye yakın arkadaşımızın gözaltına alınması biçiminde sürdürülmeye çalışılmıştı. Hatay'da olduğu gibi bazı arkadaşlarımız da zorlama suçlamalarla tutuklanmış, ama Partili avukat arkadaşlarımızın müdahaleleriyle serbest bırakılmaları sağlanmıştı. Birçok partili, bu gözaltına alınmalar ve tutuklamalar sırasında işkence görmüş ve bu durum Adli Tabipliklerin resmi raporlarıyla saptanmıştı. Partililere yönelen saldırılar Tekirdağ'da olduğu gibi işyerlerinin tahribine kadar vardırılmıştı. Birçok partili, İstanbul ve Tekirdağ'da olduğu gibi silahlı saldırılara maruz kalmışlardı.

Seçimlerin yapılması ve CHP hükümetinin kurulmasından sonra da bu tür saldırıların yoğunlaşarak sürdüğü görülmektedir. Yaralama ve öldürmeler yurdun her yanında devam ederken Ocak ayı ortalarında Gaziantep ve Aksaray (Niğde) Parti merkezlerine faşistler tarafından saldırıldı. Niğde Aksaray'da faşistler şehirdeki bazı işyerlerini, bu arada Parti Merkezimizi de tahrip ettiler. Yönetici arkadaşlarımızın resmi makamlara yaptıkları başvurular sonuçsuz kaldı. Daha da ötesi, arkadaşlarımız bazı güvenlik görevlilerince tartaklandı. 15 Ocak Pazar günü de Gaziantep Parti Merkezimiz bir grup faşistin taşlı saldırısına uğradı ve saldırganlar güpegündüz ortalıktan kaybolabildiler.

Saldırılar, partilileri dün yıldıramadı, bugün de yıldıramaz. Demokratik hak ve özgürlüklere her hal ve şartta sahip çıkmak ve onları kullanmak sosyalizm için mücadelenin ayrılmaz bir parçasıdır. Anti-demokratik eğilim ve uygulamaların önlenmesi ve durdurulması ise, bunların kaynaklarının kurutulması ve demokrasi mücadelesinin toplumun demokratikleştirilmesi için mücadele düzeyine yükseltilmesiyle mümkündür.

ÖLÜMLERİNİN 2. YILINDA HALİL VE CEZMİ'Yİ ANDIK

Ölümlerinin 2. yılında Partili arkadaşlarımız Halil Pelitözü ve Cezmi Yılmaz'ı andık.

Adana İl Örgütü, 1.12.1977 akşam saat 18.00'de il binasında anma toplantısı düzenledi.

Anma toplantısında Halil ve Cezmi'nin arkadaşları onların kişilikleri üzerinde konuşmalar yaptılar. Toplantıda ayrıca gençliğe yönelik baskı ve cana kıyımların nedenleri üzerinde konuşuldu.

Şerafettin Atalay'ı Anma Toplantısı

1971 yılında pusu kurularak öldürülen ve 1965-1971 yılları arasında T.İ.P. Amasya İl Başkanlığını yapmış olan Şerafettin Atalay arkadaşımızı anma toplantısı ölüm günü olan 27 Ocak cuma akşamı Amasya'da yapıldı. Amasya İl Örgütünün düzenlediği ve bir sinema salonunda yapılan toplantı çeşitli engellemelere karşın başarıyla sonuçlandı. Toplantının şehir içinde duyurulmasını «İçişleri Bakanlığının bir genelgesine» dayandığını belirterek önleyen resmi makamlar, sinema sahibine de, yaptığı anlaşmadan vazgeçmesi yolunda baskı uyguladılar. Baskılardan sonuç alınamadığı görülünce bu kere toplantının başlayacağı saat olan 19.30 dan önce salona kimsenin alınmayacağı, salonda arama yapılacağı ve toplantıya izleyici olarak gelenlerin üstlerinin aranacağı bildirildi. Toplantı bütün bu engelleme girişimlerini boşa çıkararak zamanında başlatıldı. Sinema salonu tamamen dolmuş, çeşitli köylerden birçok emekçi de gruplar halinde toplantıya katılmışlardı.

Amasya İl Örgütünün düzenlediği «Şerafettin Atalay'ı Anma Toplantısı» İl Sekreteri Menderes Meletli arkadaşımızın «Şerafettin Atalay arkadaşımızın kişiliğinde Dünyada ve Türkiye'de bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesinde yaşamlarını yitiren bütün ilericiler, demokratlar ve sosyalistler için saygı duruşu» çağrısıyla başladı. Daha sonra İl Başkanı arkadaşımız toplantının açış konuşmasını yaptı ve Şerafettin Atalay arkadaşımızın yaşamı ve mücadelesi üzerinde durdu. Parti Korosunun söylediği marşlardan sonra Genel Başkanımızın toplantıyla ilgili olarak Amasya İl Başkanlığına gönderdiği telgraf okundu. Genel Başkanımız gönderdiği mesajda şöyle diyordu:

«T.İ.P. Amasya İl Başkanlığına,

Şerafettin Atalay arkadaşımızın anısını yas tutarak değil sevgi ve coşkuyla tazeliyoruz. Çünkü Şerafettininki gibi ölümler aslında ölümsüzlüktür. Onlar Türkiye işçi sınıfı hareketi ve onun partisi olan Partimiz Türkiye İşçi Partisi var oldukça yaşayacaklardır sonsuza kadar. Şerafettin'in özverili yaşamı ve çalışmaları hepimize örnek olsun. Ona sevgi ve saygımızı göstermenin en doğru yolu uğrunda canını verdiği Partimizi geliştirip güçlendirmektir. Amasya Örgütümüzün bu yolda olduğu inancıyla hepinize sevgiler.

Behice Boran, Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı»

Genel Merkez'den görevli olarak katılan Başkanlık Kurulu üyesi Can Açıkgöz'ün konuşmasından sonra, toplantıya Partimiz Merkez Haberalma, Propaganda ve Basın Bürosunca hazırlanan «Venseremos - Kazanacağız» isimli filmin gösterilmesiyle devam edildi. Toplantının son bölümünde ise Partili ozan arkadaşımız Rahmi Saltuk yer alıyordu.

Toplantı büyük bir coşku içinde yapıldı. Toplantı boyunca yapılan konuşmalar, söylenen türkü ve marşlar «Faşizme Geçit Yok», «Kahrolsun Faşizm», «Çark-Başak Sosyalizmi Kuracak», «Sosyalist Türkiye» sloganları ile sürekli olarak kesildi.

Toplantıya Amasya Halkevi, Amasya Tüm-Der Şubesi, Keramik İş Bölge Temsilciliğinden mesajlar gelmişti. Bunlarla birlikte Suluova Şeker Fabrikası İşçileri, Uygur Köyü, Doğantepe Bucağı, Ballıca Köyü, Sarayözü Köyü, Yağcıaptal Köyü devrimcileri adına birçok işçi ve köy emekçilerinin isimlerini içeren mesajlar da heyecanla karşılandı.

Toplantı Şerafettinlerin mücadelesinin sonucu Amasya'da ilerici ve sosyalist hareketin geldiği ileri düzeyin bir göstergesi oldu.

PARTİLİ ARKADAŞIMIZ FATMA GÜNERİ'Yİ KAYBETTİK

Tarsus İlçe Örgütü aday üyelerinden Fatma Güneri'yi hastalık sonucunda yitirdik.

Fatma arkadaşımız, rahatsız olmasına rağmen yerel seçim çalışmalarına etkin bir şekilde katıldı, çalıştı.

Tüm partililere ve arkadaşımızın yakınlarına başsağlığı dileriz.

Bizim Kimliğimiz Partililiğimizdir

Nihat SARGIN
Genel Sekreter

«Şimdiye kadar aldığım en güzel hediye» demişti bir işçi arkadaşım, «Parti üyesi kimlik kartı» kendisine verildiği zaman. Arkadaşımız haklıydı. Bir sosyalist için, bilimsel sosyalist dünya görüşüne bağlı bir işçi sınıfı militanı için partili kimliğine kavuşmak, bunun bir kimlik kartı ile tescil edilmiş olması gerçekten onun için çok güzel, çok değerli bir hediyeydi. Ama yalnızca bu kadar mı? Parti kimlik kartlarımızın bunu da aşan, bunun da ötesinde bir anlamı yok mudur herbirimiz için?

Hepimizin ister istemez birçok kimlik kartımız var, nüfus hüviyet cüzdanımızdan, sosyal sigortalar kartı'na, evlenme cüzdanından şoför ehliyetine, öğrenci pasomuzdan, öğretmen kartımıza kadar. İşimiz veya meşguliyemizin icabı zaman zaman bunlardan biri veya ötekine sahip olmuşuzdur yaşamımızın değişik evrelerinde. Ama bunların hangisi bizi tam olarak belirler, belirleyebilir? Oysa Parti kimlik kartımız öyle mi?

Çevremizde birçok insan tanımaktayız. Bunların bir kısmı kendini sol, hatta sosyalist bilen, Parti yayınlarını sürekli izleyen, arasıra Partiye bağışta bulunan kimseler de olabilir; vardır da. Etrafımızda yandaşlarımız, sempatizanlarımızla geniş bir kitle oluşturmaktayız. Mali konulardan yerel seçimlerde aday gereksinimlerinin karşılanmasına varıncaya değin birçok sorunlarımızı onların gerekli katkılarıyla ve birlikte çözümlemekteyiz. Büyük kentlerde hergün sabah ve akşam saatlerinde sokakları dolduran milyonlarca insan selinden; küçük kasaba ve köylerdeki hemşerilerimizden bizlere çok daha yakın olanlar kuşkusuz bu yandaşlarımız. Ama onlarla dahi aramızda kesin bir ayrım çizgisi var: Onlar partili değil. Nedeni şu veya bu olabilir. İş durumu elvermiyebilir; henüz kendini bir Parti üyesi olarak yeterli hazırlığa sahip hissetmeyebilir veya işçi sınıfı partisi yandaşı olarak dünya görüşünün biçimlenmesinde belki henüz ilk basamaklardadır; partili olmaya doğru adım adım ilerleyecek, gelişecektir; kendini yetiştirecektir.

Anti demokratik yasaların elverişsizliğinden ötürü resmen partili olamayan bir bölüm dışarda tutulsa bile -ki aslında üyelik haklarına sahip olamadıkları ve üyelik görevlerini de tümüyle yerine getirmeye olanak bulamadıkları için bunlar dahi dışarda tutulamaz- bunları dışarda tutsak bile, bize en yakın olan bu kişilerle aramızda gene de esastan bir ayrım vardır.

Günümüzü ve geleceğimizi etrafımızdaki herkesten en yakınımız olanlardan dahi ayıracak şekilde partililiğimizle belirlemişiz. Eğer henüz yeni partili olmuşsak, bütün bir geleceğimiz bu kimliğimizle önceden belirlenmiş olmakta; partili olarak çalışmalarımızın, görevlerimizin ötesinde de, ailemizi geçindirmek için gireceğimiz herhangi bir işten, konuşacağımız her söze, her davranışımıza kadar kendimizi belli bir disiplin altına; partili olma disiplini altına sokmayı peşin olarak kabullenmişiz demektir. Eskiden beri bu mücadelenin içindeysek partili kimliğimiz de bütün o uğraşıların, çabaların, kendimiz ve ailemiz, çoluk çocuğumuz olarak çektiğimiz akıl almaz sıkıntıların, katlanılan özverilerin; bütün bunlarla birlikte ve bütün bunlara karşın kafa ve yüreklerimizdeki aydınlığın, coşku ve kıvancın, gönencin ifadesidir aynı zamanda partili kimliğimiz.

Parti'nin yeniden örgütlenmesi sırasında görev alması için yeniden başvurulan bir eski dönem arkadaşımız; kendisine daha önce diğer grup ve partilerden de teklifler geldiğini ve onların hepsini birer birer reddottiğini söylemiş ve eklemişti: «Nasıl olsa geleceğinizi bilerek sizleri bekliyordum.»

Kuşkusuz diğerlerinin görüşlerini benimsememek bunda önemli nedendi. Arkadaşımız bu nedeni şöyle belirtiyordu, «Ben son anına, kapatılıncaya değin partiliydim, partili kalmıştım. Ondan sonra da görüşlerimde bir değişiklik olmadı, olamazdı da. Çünkü daha Parti'ye girerken ben yolumu çizmiş bulunuyordum; üstelik bu küçük yörede T.İ.P.'i kurup yönetmek, o günleri hatırlayın, o zaman da kolay değildi. Ailece az sıkıntı çekmedik. Her türlü çamur atmalar mı denenmedi, yolum mu kesilmedi, çocuğum okulda mı hırpalanmadı. İşimden kovuldum; çok zor yeni bir iş tutabildim. Hücum, en karşıt görüşlü burjuva temsilcilerinden en yakınım olanların, güya benim iyiliğimi isteyen, iyiliğim için çalışıyor havası içinde, sureti haktan görünen çabalarına değin her yandan geldi. Ama direndim, direndik. Sonunda TİP kurulmakla kalmadı, serpildi, gelişti. Girdiğimiz ilk seçimde yüzümüzü güldüren sayıda oy da aldık. -Tıpkı bugünkü gibi-. Adımın başına bir «TİP'li» sıfatı da eklendi. Öyle tanınır, öyle anılır oldum, hatta asıl adım unutuldu diyebilirim. Benim kimliğim TİP'liliğim oldu. Onun için eskiden nasılsa bugün de öyle, ben TİP'liyim, TİP'li kalacağım.»

Arkadaşımız hemen her yerde karşılaştığımız örneklerden biri idi yalnızca. İçtenlikle durumunu belirtirken bir gerçeği de vurgulamış oluyordu. Gerçekten bizler partimizle varız; kimliğimiz partililiğimizdir.

Bir çalışma ekibinde görevli sade üye olabiliriz veya bir partili üye olarak Parti içinde çeşitli görevler alabiliriz; yerel ve merkezi muhtelif kademelerin yönetim birimlerinde yönetici olarak yahut da bir büro üyesi olarak çalışabiliriz. Ama ister bir çalışma ekibi görevlisi olalım, ister en üst yönetim kuruluna seçilmiş olalım, bütün bunlar Parti içinde edinilen sıfatlar, kazanılan mevkilerdir. Yeteneklerimize, becerilerimize, Parti çalışmalarına yapacağımız katkıya göre öncelikle kendimiz, sonra diğer partili arkadaşlarımızın bizleri değerlendirmesi sonucu bugün şu, yarın bu birimde görev alabiliriz. Bir partili olarak Parti'ye en yararlı nerede görev yapabileceğimiz konusunda düşünce ve görüş birliğinin sonucudur bu. Burjuva partilerinde gerçekten bir üyelik hiçbir zaman söz konusu olmadığı, üye diye anılanlar aslında yandaşlar topluluğu durumunda bulunduğu için bu sıfat ve mevkiler ancak «partili» olmayı belki belirleyebilir. Partimiz gibi işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisinde ise asolan «üyelik»tir. Parti içi görevlerimizden doğan bütün diğer sıfatlardan önce belirleyici olan parti üyesi olmamızdır; parti üyesi kimliğimizdir.

Bundan dolayı Parti lokalleri dışında bir çalışmamızda, örneğin bir afiş asma, bildiri dağıtma sırasında veya örgütlenme aşamasında öncelikle ve özellikle Parti kimlik kartımızı yanımızda taşımakta; bu çalışmalarımız dolayısile resmi makamlar ve resmi görevlilerce her karşılaşmamızda kendimizi tanıtmak ve lüzumsuz tartışmaları önlemek üzere kimlik kartımızı kullanmaktayız.

Parti üyesi kimliğimiz bizi, dışımızdaki değişik görüşlü kişilerden ayıran ilk ve kesin ayrım çizgisi ise, kimlik kartımız da bunu belirleyen ilk maddi kanıt olmaktadır.

Bundan dolayıdır ki, tüzüğümüz 7 nci maddesinde «Üyelik Hak ve Görevleri»nden bahsederken «Parti üyesi ... Kimlik kartının, kendisini Parti'nin manevi varlığı ile bütünleştiren ilk maddi kanıt olduğunu, kartını göstermeksizin Parti çalışmalarına katılamayacağını bilir; daima yanında taşır ve süresi içinde yeniler» demektedir.

Bu yıl başında eski kimlik kartlarımızın süresi doldu. Tüzüğümüz uyarınca Ocak-Şubat ayları içinde yenilememiz gerek. Henüz bu gereği yerine getirememişsek Şubat içinde mutlaka yapacağız; yeni kimlik kartlarımıza kavuşacağız.

Varsa aidat borçlarımızı da ödeyip kimlik kartımızı ay sonuna kadar mutlaka yenileyeceğiz. Yönetim kurulları olarak kimlik kartları yenilemede arkadaşlarımıza bütün olanaklarımızla yardımcı olacağız; bu konuda en başarılı yönetim kurulunun, bu gereği içinden duyup kartını yenilemek üzere başvurmuş, bu bilince erişecek kadar Parti içinde yetişmiş üyelere sahip olma anlamına gelen ve bir iki istisna dışında bütün bağlı üyeleri kimlik kartını yenilemiş olan kurul olduğu gerçeğini unutmaksızın kurullar olarak da hatırlatma, uyarma, yakından izleme gibi üzerimize düşen görevleri geciktirmeksizin yerine getireceğiz.

Gerçekten kimlik kartlarımız bir bakıma, alabileceğimiz en güzel hediye, en büyük armağan; onun da ötesinde bizi, Parti'nin manevi varlığı ile bütünleştiren ilk maddi kanıttır. Kimlik kartımız; bizim bütün dünya görüşümüzün, geçmişten geleceğe doğru tüm uğraşlarımızın, işçi sınıfımıza ve emekçi halkımıza karşı görev ve sorumluluklarımızın, çabalarımızın, özverilerimizin, Türkiye'nin ve dünyanın aydınlık geleceğine olan inanç ve güvencimizin somutlanışıdır.

Bunları bilerek görevimizi yapacağız.

Demokrasi için tüm olanaklar kullanılmalıdır

(16.1.1978 tarihli MYK Bildirisi)

İşçi sınıfımızın ve emekçi halk kitlelerinin bağımsız, demokratik, sömürüsüz bir Türkiye kurmak için verdiği mücadelede farklı bir döneme girmiş bulunuyoruz. Gerçi son politik gelişmeler, iktidarın temel sınıfsal özünde ve verilen mücadelenin genel niteliklerinde bir değişmeye yol açmamıştır, ancak önemli bazı görevleri, mutlaka değerlendirilmesi gereken kimi olanakları ve örgütlü, birleşik bir mücadeleyle önlenmesi zorunlu tehlikeleri de birlikte getirmiştir.

Emperyalizmin ve büyük sermayenin halkımıza karşı giriştiği saldırı ve zorbalıkların baş sorumlusu Milliyetçi Cephe iktidardan düşmüştür. Egemen sınıfların en gerici ve işbirlikçi çevrelerini temsil eden AP, MHP ve MSP hükümetten uzaklaşmak zorunda kalmıştır.

Milliyetçi Cephe'nin baskı ve terör uygulamalarını yoğunlaştırmaya, faşist tırmanışı hızlandırmaya dayanan politikası iç ve dış sömürücü güçlerin sorunlarını çözmeye yetmemiştir. Yüzlerce cinayete, kanlı saldırılara, sürgünlere, yurdumuzun bir terör ortamına sokulmuş olmasına rağmen işçi sınıfımızın politik ve ekonomik mücadelesi durdurulamamış, demokratik kuruluşların karşı çıkışları ve kitlelerin demokratik hak ve özgürlüklerini kullanmaları bütünüyle önlenememiştir.

Bununla beraber Milliyetçi Cephe'nin iktidardan düşürülmesi için CHP tarafından seçilen yol, bu Cepheyi destekleyen güçlere, büyük burjuvaziye güven verme ve bunun sonucu sadece parlamento aritmetiğinde sağlanabilecek gelişmelere bel bağlama yolu olmuştur. En geniş kitlelerin faşist tırmanışa karşı seferber edilmesini, tüm demokratik güçlerin ortak bir mücadele içine sokulmasını, böylece demokratik toplumsal muhalefetin ağırlığını en etkin bir biçimde parlamento içinde de duyurmasını red eden bu politika anti - faşist mücadelenin daha ileri mevziler kazanmasını engellemiştir. Daha da ötesi CHP'nin bu politikasını iktidarda da sürdürme eğiliminde olması, üzerinde önemle durulması gereken bir durumu ortaya koymaktadır.

Bugün içinde bulunduğumuz somut koşullarda MC'nin yerini şöyle veya böyle bir CHP hükûmetinin alması elbette ileri bir adımdır, ama karşılaştırma, MC hükûmeti ile Ecevit hükûmeti karşılaştırmasıyla sınırlı tutulamaz. Sorunun böylece ortaya konulması yanlıştır, kasıtlıdır, saptırıcıdır. İşçi ve emekçi kitlelerin verdiği mücadelenin çıkarlarına en uygun, günlük ferahlama isteklerini aşan adımın ne olması gerektiği belirlenmeden böyle bir karşılaştırma ile yetinilmesi son derece sakıncalı sonuçlara yol açabilecek niteliktedir.

İsabetsiz ve o ölçüde de demokrasi mücadelesini geliştirmeyi esas almayan bir başka değerlendirme ise «bu bir CHP iktidarı değildir, her işin halledilmesini beklememek lazımdır» şeklinde ifade edilen değerlendirmedir. Hazırlanan programın «ideolojik bir program olamıyacağı, ancak gerçekçi bir program olabileceği» görüşü de aynı anlayışın sonucu olmaktadır. 5 Haziran seçimlerinden sonra tek başına kurduğu hükûmet için hazırladığı programında vaatlerinden çok geri bir çizgiyi tutturan CHP, Partimizin daha o zaman belirttiği gibi şimdi bu programından da gerilere düşmek durumunda kalmıştır.

Yeni hükûmet programı, 5 Haziran seçimlerinden sonra hazırlanan program gibi, CHP'nin tutarsızlıklarını; büyük burjuvaziye hoş görünme, uluslararası tekeller ve yerli işbirlikçilerin çıkarlarıyla geniş halk kitlelerinin uzlaşmaz çıkarlarını dengeleme, işçi ve emekçilerin kitlesel örgütlü desteği ile başarılabilecek dönüşümlerden kaçınma tutumunu belgelemektedir.

Yeni hükûmet programı, temel amacının ülkede can güvenliğinin sağlanması ve başta pahalılık olmak üzere acil sosyal ve ekonomik sorunlara çözüm bulunması olduğunu ilân etmektedir. Ama, bu amaçlar doğrultusunda ilerlemeler sağlıyabilecek tedbirlerden yoksundur. Tekelleşmeye, spekülasyona, karaborsaya ve bankacılığın kamu denetimi altına alınmasına ilişkin, geçen hükûmet programında varolan hedeflere bile bu programda yer verilmemiş olması; dökülen kanların büyük sermaye ile ilişkisinin görmezlikten gelinmesi, belirtilen vaadleri inandırıcı olmaktan çıkarmaktadır. İşçi ve emekçi kitlelerin bütün talepleri can güvenliği sorununa indirgenmekte, emekçi kitlelerin bütün talepleri can güvenliği sorununa indirgenmekte, ama sorunun çözümü için kesin olarak gerekli tedbirlere bile gidilememektedir.

Öte yandan, programda sık sık anayasal hak ve özgürlüklere saygıdan, «özgürlükçü demokrasiyi en ileri anlamıyla benimsemek»ten bahsedilmesine rağmen düşünce özgürlüğünün, söz, basın, toplantı ve gösteri, örgütlenme özgürlüklerinden soyutlanarak ele alınması dikkat çekicidir. Program, toplumsal olayları «zabıta vak'ası» olarak gören, bunun için de çözümü «iç güvenlik kuvvetlerinin... etkinliğini sağlama» ve «bu kuvvetlerin gerekli yetki ve güvencelerle donatılması»nda arayan mantığın izlerini taşımakta, «iç barış» adına işçi ve emekçi kitlelerin demokratik mücadelesini sınırlama mantığı ile bütünleşmektedir. Ceza yasasının 141. ve 142. maddeleri ile öteki antidemokratik hükümlerin kaldırılmasının programda yer almaması bu anlayışın bir sonucundan ibarettir.

Milliyetçi Cephe ile adeta bir yarış konusu yapılarak programda sık sık kullanılan «milli birlik», «devletin birliği, ülkenin bütünlüğü» gibi kavramlarla doğu ve güneydoğudaki ırkçı ve şoven baskılar yok sayılmakta ve sorunu bir bölgesel kalkınma sorunundan ibaret sayma ve gösterme anlayışı programa hakim kılınmaktadır.

Toprak reformunun, bütün Türkiye'de ihtiyaç duyulan bir uygulama olarak değil, «yurdun gereken her bölgesinde, özellikle toprak dağılımı bakımından adaletsizlik bulunan yörelerde» gerçekleştirileceğinin belirtilmesiyle «pilot bölge» anlayışına kayılmaktadır. «Toprağın en verimli bir biçimde kullanımı» ilkesinin ortaya atılması, «hakkaniyete uygun kamulaştırma»dan söz edilmesi, CHP'nin son hazırladığı tasarıdan da geriye düşüleceğinin belirtileridir. Öte yandan, kooperatifçiliğin teşvikinin, kooperatiflerin şimdiki, başlıca zengin köylülerin ve toprak ağalarının çıkarları doğrultusundaki antidemokratik işleyişlerine ilişkin tesbitin toprak reformu ile bağlantısının kurulmadan ele alınmış olması da soruna bir çözüm getirmediğinin açık kanıtıdır.

İşçilerin sendika seçme özgürlükleriyle ilgili program maddesinde «referandum» teriminin kullanılmasından titizlikle kaçınılmış, buna karşı seçme özgürlüğü «anlaşmazlıkların başka yoldan çözümlenemediği durumlar»a bağlı kılınmış, oylamanın gizli oy-açık sayım yöntemi ile yapılması konusunda ne düşünüldüğü açıklanmamıştır. Lokavt'ın yasaklanması yerine «lokavtın kötüye kullanılmasını önleyici çalışmalar yapılıp öneriler hazırlanması» gibi son derece belirsiz ve geri ifadelerde bulunulması CHP'nin işçi hakları konusundaki kararsızlığının ve büyük sermayeyi kollama tutumunun bir diğer göstergesidir. Aynı durum memurların örgütlenmeleri konusunun, taleplerin çok gerisinde kalan bir formülasyonla, «grevli - sendikalı toplu sözleşme hakkına yer verilmeden geçiştirilmesinde de tekrarlanmaktadır.

Yeni Ecevit hükûmetinin programı, sayısı daha çok artırılabilecek geçersiz, işçi ve emekçilerin çıkar ve taleplerine uygun olmayan, ya da bunların çok gerisinde kalan hükümlerle doludur. Başta milli savunma ve dış politika konularındaki tutarsızlık ve çelişkiler olmak üzere bir çok konudaki hükmü bu koalisyona hakim olan büyük burjuvazinin sınıfsal çıkarlarını ortaya koyar niteliktedir.

Yeni hükümetin programı Türkiye'nin temel sorunlarına geçerli çözümler getirebilecek nitelikte değildir. Öteki ekonomik, sosyal ve politik sorunlar bir yana, izlenen politika ile, pahalılığın önlenmesi ve can güvenliği sağlanması konusunda dahi köklü çözümlere ulaşılması mümkün değildir. Enflasyon, hayat pahalılığı, yokluk ve yoksulluğun yanısıra faşist terör ve saldırıların kaynağında da tekeller ve emperyalist odaklar vardır. Faşist saldırı ve cinayetler bu kaynaklar göz önüne alınmaksızın yalnızca «zabıta vak'ası» olarak ele alınsa dahi faşist tırmanışın püskürtülmesi, faşizmin saldırı odaklarının ortadan kaldırılması, MİT'in ve belli resmi dairelerin anti demokratik, yasa dışı faaliyetlerinin önlenmesi, kontr-gerilla örgütünün dağıtılması gerekir. Ayrıca cinayet ve saldırı odaklarının işledikleri suçların ve bunların sorumlularının ortaya çıkartılması bir tercih sorunu değil, hükûmete yasalarla verilmiş bir görev olduğundan bu görevin pazarlık konusu yapılması mümkün değildir. Bu, kesin olarak karşı çıkılması gereken bir anlayıştır.

Bölgeler arası ekonomik uçurumun ortadan kaldırılması, tarımsal destekleme politikasının yoksul ve orta köylülerin çıkarlarına göre yeniden düzenlenmesi, üretim kooperatiflerinin yoksul köylüler yararına geliştirilmesi, devlet işletmelerinde yönetinin demokratikleştirilmesi, Tarım - İş yasasının çıkarılması, yüksek öğrenim kurumlarının demokratik bir yönetime kavuşturulması başta olmak üzere hükûmetin programda yer alan ileriye dönük geçerli vaatlerinin başta gelen takipçisi Türkiye İşçi Partisi olacaktır.

Faşist tırmanışı durdurabilmek, içte ve dışta gerici mihrakları geriletip yenebilmek için gerekli desteğin yalnız ve yalnız işçi ve emekçi kitlelerde, onların örgütlü mücadelesinde olduğunu görmeyen politikanın zararlarını en aza indirebilmek, olumlu adımları güçlendirmek, yanlış ve yetersiz bir politika sonucunda faşizmin güç kazanmasını engellemek için eldeki bütün olanakları kullanmak zorunludur.

Türkiye Kapitalizmi ve İlerici Sendikal harekette Yeni Durum

Türkiye kapitalizminin bunalımı, iki MC iktidarından sonra 6 aylık bir gecikmeyle yeni CHP iktidarının kurulmasına neden oldu. 5 Haziran seçimlerinde iktidara gelmesi için olanca çaba gösterilen CHP, gerek büyük burjuvazinin politik taleplerini dayatırken tüm ipleri elinde toplayamamış olması ve gerekse politik kadrolarla burjuvazinin kendi arasındaki olağan sayılabilecek uyumsuzluklar, bu gecikmenin en önemli nedeni oldu. Bu altı aylık gecikme, sorunları daha da biriktirdi. Ancak bu gecikmeden de yararlanmasını bilen burjuvazi kendi hesabına, çok daha önceden rayına koyduğu operasyonu gerçekleştirdi. Büyük burjuvazi - CHP - DİSK üst yönetimi sacayağının DİSK üstyönetimi ayağına istenen biçim verildi. Bu suretle, burjuvazi açısından bütünlük ve denge, bugünkü verili koşullarda amaçlandığı biçimde sağlanmış oldu.

Bugün burjuvazinin iki temel sorunu var: Biri finansman, öbürü maliyet yüksekliği. Burjuvazinin ileriye dönük ve uzun vadeli bir perspektifinin olmaması, körlüğünden ya da aptallığından değil. Olanakları yok da o yüzden. Döviz gelirlerinin üçte biri petrol ithali için kullanılıyor. Buna karşın örneğin, otomobil üretimi durmadan pompalanıyor. Otomobil sadece petrol de tüketmiyor. Büyük çapta montaja dayandığı için yedek parçasının getirtilmesi de önemli miktarlarda döviz gerektiriyor. Plansız gelişme nedeniyle enerji yetmiyor, linyit yatakları ve akarsular kullanılamazken hala yeni gaz türbinleri kurulmaya çalışılıyor. Bunu diğer önemli sanayi alanlarında da görmek olanaklı. Sanayi her geçen gün daha çok dışa bağımlı hale geliyor. Bunun sonucunda da sanayinin çarklarının dönebilmesi için daha çok döviz gerekiyor.

Diğer yandan kurulan sanayi tesislerinin teknolojisi geri ve son derece küçük kapasiteli. Bu nedenle maliyetler yüksek. Sanayi ürünleri yüksek gümrük duvarlarıyla korunmaya çalışılıyor. Bu nedenle sorunlar giderek büyüyor. Burjuvazi, hesabını bu verili koşullar altında ve bu verili koşullara bağımlı olarak yapıyor. Bu yüzden kör, bu yüzden geleceğe yönelik bir perspektifi yok. Bugünkü verili koşullarda daha çok mal üretmek ve ürettiğini daha ucuza maletmek istiyor. Bunun için oynayabileceği tek alan var. O da işçi ücretleri. Bu nedenle durmadan demokratik hak ve özgürlüklere saldırılıyor. Demokratik hak ve özgürlükler ortadan kaldırılmadan ücretleri düşürmek olanaksız. MC'ler bunun için kuruldu. Demokratik hak ve özgürlüklere saldırmak, baskı altına almak ve işlemez hale getirmek için kuruldu. Ama MC'ler bunu beceremediler. Tüm cinayet ve baskılara karşın kitleler demokratik hak ve özgürlüklere sahip çıktılar. Kitleler sindirilemedi. Ancak kitleler demokratik hak ve özgürlüklerini örgütlenerek ve örgütleri eliyle kullanırlar. O halde demokratik hak ve özgürlüklerin etkinliğini azaltmak, ancak örgütlerin etkinliğini azaltmakla olanaklı.

MYK'nun konuya ilişkin olarak 15/1/1978 tarihli kararı:

«İlerici sendikal hareketin rayından saptırılarak daha geri bir çizgiye çekilmesine ve bunun sonucu olarak hareket içinde açıkça beliren tasfiyeci tutuma ve eylemlere şimdiye kadar karşı duran ve ardında yatan nedenleri kamuoyuna sergileyen Partimizin, bu mücadeleyi sürdürmekteki kararlılığını teyidle, parti üyelerinin, DİSK ve bağlı sendikaların içindeki tasfiyeci tutumun terk edildiğini gösteren olumlu gelişmeler veya ciddi yaklaşımlar olduğunda, bu durumun işçi sınıfımızın bilimsel sosyalist hareketinin gereklerine bağlı olarak dikkate alınmasına» karar verildi.

İşçi sınıfı hareketinin iki temel örgütü var: Biri partisi, öbürü sendikaları. Partinin işçi sınıfı içinde kökleşmesi, sendikal hareket içindeki etkinliğiyle birlikte olacak. İşçi sınıfı hareketini şaşırtmak bakımından da, burjuvazinin kalelerine vuran yenilmez bir güç haline getirmek bakımından da sendika üst yönetimleri hayati önem taşıyor. Sendika üst yönetimleri işçi sınıfının politik hareketinden koparılırsa sendikal hareketi bir yanlıştan öbürüne, bir tuzaktan diğerine düşürerek avlamak ve güçsüz düşürmek çok kolay. 16 Eylül direnişi gibi çok haklı bir eylemi tersine çevirip işçi sınıfı hareketini böyle vurdular. Aynı zayıflık 1 Mayıs faciasına neden oldu. Bunlar burjuvaziden sorulacak hesaplar. Büyük harflerle işçi sınıfının defterine yazıldı. Ama doğrudan DİSK ve bir kısım sendika üst yönetimlerinden sorulacak hesaplar da var. Petrol Kimya işçileri sendikasını 'Mal varlığı daha yüksek' gerekçesiyle, belli bir kişinin kirli ellerine teslim eden onlar. Bu sendikanın bugün geldiği nokta, bu işkolundaki işçilerin örgütsüzlüğü ve sahipsizliğidir. Turizm-İş Sendikası üzerinde de DİSK üst yönetiminin emir ve direktifleriyle benzer bir oyun oynandı. Kuliste Partili sendika yöneticileri için «bunlar komünisttir» diyerek propaganda yapılırken, açıktan CHP adına ve onların kadrolarıyla, ya da onların arkasına saklanarak işler yürütüldü. Bu işkolunda yıllardan beri «sarı şebeke» diye karşı çıkılan bir sendika var. Zorlu direnişlerle bu sendikadan kopup gelen işçiler, DİSK'in 6. kongresinde bu sendikanın başkanını, karşılarında kongre divan başkanı olarak gördüler. Turizm-İş konusu bitirilmiş ve Oleyis DİSK'e alınmıştı.

Bu türlü halledemediklerini DİSK'ten ihraç ederek yapmaya çalıştılar. Görevden aldılar. Seçilmiş yöneticileri işten attılar. Bu iş o kadar ileri gitti ki, partilidir diye fabrikalardaki sendika temsilcilerinin temsilcilikleri kaldırıldı. Patronla anlaşıp işlerinden attırıldı. Bu işlem yer yer TİP sempatizanı işçilere kadar uzandı. Aynı oyun Sosyal-İş için oynanmaya kalkıldı. Ama oyun ortaya çıkmıştı. Özveri ile yürütülen mücadelede maskeler düşmüştü. Ve Sosyal-İş kongresinde, DİSK üst yönetiminin kurduğu birleştirme komisyonunun haksız kararı oy birliği ile ters yüz edildi.

Aylardan beri birçok işyerinde, ilgili sendikaya göre 40 bin, patronlara göre 20 bin civarında işçi grev mücadelesi içinde. Kimi işyerlerinde Lokavt ilan edilmiş durumda. Arasıra gazetelerde çıkan küçük haberlerin dışında bu kitle eylemi -bu satırların yazıldığı sırada- sessiz sedasız yürüyor. Anlaşılan döviz yokluğundan zaten çalıştırılamayacak, hiç değilse gerekli kapasitede çalıştırılamayacak olan fabrikalar için patronlar bu durumdan pek fazla şikayetçi değil. Sendikanın ise büyük mali sorunlarla karşı karşıya olduğunu düşünmek için çok fazla bilgili olmaya gerek yok. Ama böyle onbinlerce işçiyi greve çıkarmış bir sendikanın yapması gereken diğer işleri de ortada göremiyoruz. Kamuoyu oluşturacak, burjuvazinin ve iktidarın üstüne baskı koyacak eylemleri de yok. Ama «grev işçi sınıfının savaş okuludur» sözleri dillerden hiç düşmüyor.

Parlak ve keskin laf edebiyatı ile başlayan DİSK ve bağlı sendikalardaki operasyon DİSK'in 6. kongresi ile noktalandı. Operasyon burda durur mu, yoksa daha da gelişir mi, o da mutlaka göz önüne alınması gereken bir hesap. Hiç değilse şu andaki verilere göre devam etmemesi için bir neden yok. Bu işin kuralı, «kestaneler ateşten çekildikten sonra» maşanın atılmasıdır.

DİSK'in 6. kongresi bitti. Sosyal demokratlar kesin olarak DİSK üst yönetimini ele geçirdi. CHP'nin iktidar olmasındaki 6 aylık

gecikme böylece gerektiği gibi kullanılmış oldu. Şimdi artık sorunların birbiri peşine çözülmesini beklemek gerekli. Sorunlar çözülecek ama kimin hesabına?

Burjuvazi için maliyetlerin düşürülmesi temel amaç. Bunun için oynayabileceği tek alan işçi ücretleri. Enflasyon bunu önemli ölçüde gerçekleştiriyor. Hükümet programında enflasyon'un ancak hızının düşürülmesinden bahsedildiğine göre, enflasyonist politika, üzerine düşen görevi yeteri kadar yerine getirecek -yani gerçek ücret ve maaşları düşürmeye devam edecek- demektir. Ama burjuvazi için bu yetmez. Toplu sözleşmelerle alınacak ücret zamları da enflasyonla yarışmaya kalkamamalıdır.

Burjuvazinin ileriye dönük bir perspektifinin olmaması, ekonomi politikası bakımından doğru; ama politik bakımdan değil. Burjuvazi politik bakımdan hesabını da bugünkü verili koşullara göre yapıyor, ama ona bağlı olmadan. Gücü yettiğinde ve uluslararası politik ortamda bulacağı boşluklarda 'bizim gibi ülkeler için demokrasinin bir lüks' olduğunu ilân etmek için de tüm hazırlıklarını yapıyor. MHP bunun kitle desteğini yaratmak için kullandığı örgüt. Legal ve illegal olarak büyük burjuvazinin ve emperyalizmin koruyucu şemsiyesi altında. Ancak bu örgütün gelişmesi için koşulların hazırlanması da gerekli. Bunun için temel koşul işçi sınıfı hareketinin militan öncülerinden temizlenmesi. Burjuvazi bunu, becerebildiği kadar, DİSK'in ve kimi sendika üst yönetimlerinin yardımlarıyla gerçekleştirdi. Bu sayede de 'saldırı Cepheleri'ni ilerici sendikal hareketin kimi alanlarına soktu. Bir kısım işyeri DİSK'e bağlı Maden-İş'in elinden Türk-Metal'e geçti. Şimdi ikinci adım, toplu sözleşmeler düzeyinde elde edilecek. Mali bakımdan tükenmiş sendikanın ve direnme güçleri törpülenmiş işçi kitlelerinin çok fazla direnemeyecekleri hesaplanıyor. Yeni sözleşmelerde bu bakımdan büyük gerilemeler olabilir. Çünkü eski işçilerin çıkarılıp yerlerine yenilerinin alınması da maliyeti düşürecek önemli bir etken. O halde burjuvazi için 'işçilerin yenilenmesi'nin, bu suretle maliyetlerin düşürülmesinin önündeki engeller ortadan kaldırılmalıdır. Bunun da temel koşullarından birisi işkolu düzeyinde sözleşme yapmak. Sendikanın karşısına patronun değil, işveren sendikasının geçmesi bunun ilk ve önemli adımı. Bugüne kadar yapılan açıklamalar da gelişmelerin bu yönde olduğunu gösteriyor.

Buraya kadar söylenenler ilerici sendikal hareketin örgütlerindeki geriye doğru gidişin göstergeleri. Bu gelişmeler, örgütleri ele alarak, örgütlerle oynayarak sağlanabilen gelişmeler. Bunu sonuna kadar götürebilmek olanaksız. Örgütleri kullanmanın bir sınırı var. Çünkü örgütler kitleye dayalı ve kitlenin adına iş yapan kuruluşlar. Bu örgütleri ilerici çizgiye getiren de kitleler ve kitlelerin mücadelesidir. Örgütler kendilerini ve kitlelerin mücadelesini çok daha ileri bir düzeye getirebilirlerdi. Ama öyle olmadı. Bugünkü durumun sorumluluğu, bilimsel sosyalist harekete bilinçli olarak karşı çıkan kimi sendika 'liderleri' ile, sosyalizm adına, sosyalist hareket ve sosyalistlere karşı çıkan, tasfiyecilikte, bilinçli sosyalizm düşmanları ile küçük hesaplar için işbirliği yapan, bizzat işçi sınıfı militanlarını tasfiye eden, toplumsal ilerleme adına sosyal demokratlaşmanın ideologluğunu üstlenen harekettir. Diğer dar grupçu kariyerist hesap ve akımlar da oynanan oyunun ancak figüranları oldular.

DİSK'in 6. kongresi bitti. Tasfiyecilerin yardımcıları ve ideologları tasfiye oldular. DİSK üst yönetimi, dönmelerin, ya da sonradan olmaların değil, gerçek CHP'lilerin eline geçti. Ama DİSK'te CHP'li olmak, ya da CHP politikası yürütmek kolay değil. Onun için has CHP'li yeni DİSK yönetimi de 'İşçi sınıfı bilimi doğrultusunda çalışmak'tan bahsetmek zorunda. Bu imajı silip atamaz. Onun için işçi sınıfı bilimi yolundaki politikayla şöyle veya böyle paralellikler kurmak zorunda. Yeni DİSK yönetimi için bir zorunluluk bu. Bu zorunluluk işçi sınıfı militanlarına yeni olanaklar açabilir; açmak zorunda. Ancak olanakları iyi değerlendirmek gerek, işçi sınıfı gözünde ve işçi sınıfı için, öncekilerin tuzağına düşmeksizin son derece titiz, ilkeli ve kararlı davranmak gerekir. Kesin olarak tasfiyeciliğe karşı durmak ve tasfiyelerin tasfiyesi için mücadele etmek en temel ilke. Diğer temel tutum, sendika kadrolarının kişisel çıkarlara ya da küçük, gelip geçici politik hesaplara göre değil, işçi sınıfının yararı için davranmak. Merkez Yönetim Kurulu'muzun kararı bu konuda şimdiden elimize verilmiş en temel bakış açımızdır. Ne var ki, bu en temel bakış açısı yerel eylemlerimizde nasıl değerlendirilecektir? Somut sorunlara yaklaşırken oyuna düşmeyelim diye eylemsiz kalma da diğer bir yanlış uçtur.

Öncelikle parti örgüt birimleri olarak hiç bir yanlışın örtbas edilmesi, ya da küçük politik çıkarlar uğruna sendika yönetimlerinin hatalarına göz yumulması söz konusu olmamalıdır. Doğru bildiğimizi, her zaman her yerde açıklamak bizim politik görevimiz, bir anlamda da varlığımızın nedenidir. İşçi sınıfı hareketinin daha ileri boyutlara yükselebilmesi için başka yol yok. Ancak eleştiri somut olmak zorunda. Yanlışları kitlenin kendi somutunda yakalamak ve o somutlukta açıklamak gerekli. Örneğin kitlelerin bugünkü politik bilinç seviyesi göz önüne alınırsa, 'DİSK'in sosyal demokratlaşması', tek başına bir eleştiri olamaz. Sosyal demokratlaşmanın işçi hareketini nasıl geriye götürdüğü somutlanmalıdır. Toplu sözleşmelerde alınan ücret zamları konusunda, içi işleyişteki anti-demokratik yapıda vb. bu gerileme gösterilebilir. Sosyal demokratlaşma somutlanmadan yapılacak eleştiriler, işe yaramaması bir yana, çoğu kez geriye de tepebilir.

Partimizin kuruluşundan bu yana ilerici sendikal hareketteki sapmalara yönelttiği eleştiriler büyük kitleleri sarsmıştır. Gelişen olayları birbirine eklediğimiz zaman DİSK'in 6. kongresinden sonra geldiği yer, Partimizin haklılığını somutlayan yüzlerce kanıtı ortaya koymaktadır. Üstelik geçen zaman içinde Partimiz sadece eleştirmemiş, aynı zamanda yol göstermiş, ilerici sendikal hareketin görevlerini hatırlatmıştır. Şimdi yapılan eleştiriler ve somut öneriler yeniden hatırlanmalıdır. Bugün kitleler Partimizin eleştirilerine ve somut önerilerine çok daha hazır hale gelmişlerdir. Parti örgütlerimizin ve partili arkadaşlarımızın neyi nerede ve nasıl söylemeleri ve nasıl davranmaları gerektiğini iyice bilip bulabilmeleri kaydıyle.

Gene hiç unutmamak gerekir ki tek tek öncüler kazanılmadan büyük kitleler kazanılamaz. O halde Parti hareketi genel propaganda ve eleştiri ile yetinemez. Tek tek öncü işçilerin kazanılması için ayrıca çaba harcanmalıdır.

Gözden hiç kaçırılmaması gereken bir diğer nokta da her örgütün belli bir bütünlüğü ve işleyişi olduğudur. Sendika tabanında ve sendikalarda yapılacak tüm eleştiri ve öneriler bu bütünlük gözden kaçırılmadan yapılmalıdır.

Böyle bir perspektif içinde gelişecek parti eylemi etkinliğini artırdıkça, ilerici sendikal hareket içindeki teslimiyetçi, sapkın eğilim ve politikaların da etkinliği azalacaktır.

Sendika yönetimlerinde teslimiyetçi ve sapkın politikaların yenilmesi, işçi sınıfının ve tüm demokratik güçlerin zaferi olacaktır.

1977 Haziran Genel

«1977 Aralık —

Merkez Yönetim Kurulu'nun seçim sonuçlarını değerlendiren 20.12.1977 tarihli bildirisi.

11 Aralık seçimleri, Milliyetçi Cephe'nin halkımız üzerindeki baskı ve saldırılarının istenilen amaçlara ulaşmadığını; CHP'nin pasif ve uzlaşıcı tutumunun derin bir tepki ile karşılandığını; sosyalizmin, T.İ.P.'nin bütün engelleri aşarak çok hızlı bir gelişme gösterdiğini ortaya koymuştur.

Yerel seçimlerde iktidar partilerinin güçlenmesi yönündeki eğilim son bulmuştur. Siyasi iktidarı elinde bulunduranların giriştikleri tehdit ve şantajlarla yerel yönetimleri de kendi kontrolleri altına alma gayretleri boşa çıkmıştır. İşçi ve emekçi kitleler, faşist terör ve cinayetler karşısında sinmediklerini; emperyalizmin uydusu, ırkçı, şoven milliyetçi baskıların sorumlusu Milliyetçi Cephe'yi onaylamadıklarını oylarıyla ortaya koymuşlardır. Haziran seçimlerine kıyasla AP, MHP ve MSP için kullanılan oyların sayısında 1 milyon 486 binlik bir azalma olmuş, Milliyetçi Cephe'nin üç partisinin toplam oy oranları düşmüştür. Şehir ve kasabalarda, özellikle büyük şehirlerimizde Milliyetçi Cephe'nin gerilemesi çok daha büyük ölçülere ulaşmıştır.

Başta Milliyetçi Cephe olmak üzere sağın yenilgisiyle, gerilemesiyle sonuçlanan seçimler, CHP için bir zafer anlamını taşımaktan uzaktır. Hayat pahalılığındaki artışın yüzde 40'a ulaştığı; işsizliğin hızla arttığı; dükkanlar önündeki kuyrukların uzayıp gittiği, karaborsanın, mal darlığının görülmemiş bir ölçüye vardığı bir dönemde CHP halkın tepkisinin temsilcisi olamamıştır. Sokakların hergün kana bulandığı, yurt çıkarlarının çiğnendiği, emperyalizme bağımlılığın artırıldığı bir dönemde 5 Haziran'da CHP'ye verilen oylarla 11 Aralık seçimlerinde CHP'ye verilen oylar arasında 1 milyonu aşan bir düşme olmuştur. 41 ilde CHP oyları mutlak olarak azalmış, artış olan illerin hemen hepsinde ise bu artışlar son derece sınırlı kalmıştır. Özellikle İstanbul, Ankara, Adana, Kocaeli, Diyarbakır ve Malatya'da, emekçi halkımız, CHP merkez yönetiminin sağa yanaşma, büyük burjuvaziyle uzlaşma politikasına karşı duyarlığını, tepkisini son derece kesin bir biçimde belli etmiştir. 5 Haziran seçimlerinde yüzde 72 olan katılma oranının bu seçimlerde yüzde 57'ye kadar düşmesinin arkasında genel olarak burjuva partilerine karşı duyulan güvensizliğin yanısıra, özel olarak CHP'nin izlediği pasif, uzlaşmacı, faşizme karşı birlikten kaçınan politikaya destek olmama kaygusunun önemli bir payı vardır. Ekonomik ve sosyal gelişmenin yarattığı ileriye dönük büyük potansiyel ile işçi ve emekçi kitlelerin bilinç ve örgütlenme düzeyleri arasındaki uyumsuzluğun sonucu olan arayışların, bugünden yarına kurtuluş umutlarının, gereği gibi yönlendirilmediği takdirde, ancak faşizmin işine yarıyabilecek bir yılgınlığa, bezginliğe dönüşebilme eğilimini taşıdığı, bu seçimler vesilesiyle bir kere daha belli olmuştur.

Ne var ki, 11 Aralık seçimleri umutsuzluğa, yılgınlığa, bezginliğe yer olmadığını, işçi ve emekçilerin mücadelesini, sosyalist hareketini yenmenin mümkün olmadığını inkar kabul etmez bir kesinlikle ortaya koymuştur. T.İ.P., 11 Aralık seçimlerinde oylarını 3 kattan fazla artırmış, 6 ay gibi kısa bir süre içinde T.İ.P.'ni destekleyenler, Çark Başak'ın safında yeralanlar seçime katılınan yerlerde % 1'e ulaşmıştır. Bugün Türkiye İşçi Partililer 3 ilçe ve bucakta yerel yönetimlerin başındadır, ayrıca belediye meclislerine seçilen Türkiye İşçi Partililer yerel yönetimleri demokratikleştirme mücadelesini geliştireceklerdir. Böylece 11 Aralık seçimleri hangi politikanın, hangi partilerin eriyip gittiğini, durakladığını, hangi politikanın, hangi partinin güçlenip geliştiğini ortaya koymuş, dünyanın ve Türkiye'nin aydınlık geleceğinin küçük de olsa, önemi inkar edilmez bir habercisi olmuştur.

Türkiye İşçi Partisi'ne verilmiş her oy faşizme karşı sıkılmış bir yumruk olarak, boş umutlara ve anti-faşist güçlerin birlik içinde mücadele etmesini engelleme tavrına karşı bir protesto olarak, yarının Türkiye'si için bugünden atılmış bir adım olarak büyük değer taşımaktadır. Türkiye İşçi Partisi bütün saptırma ve engellemeleri, sosyalist hareket hakkında yaratılmak istenen bulanıklıkları aşarak CHP dışındaki öteki sol partilerin toplamından fazla oy almıştır. Partimiz halkımızdan aldığı destekle mücadelesini daha büyük bir kararlılık ve etkinlik içinde sürdürecektir.

Karşılaştırmalı Mutlak Oy Tablosu

No.	İl	İlçe	Alınan oy sayısı Haziran	Aralık
1	ADANA	Merkez	445	448
2	(iki ilçe)	Kadirli	60	325
		Kalan 11 ilçe Toplamı	406	Girilmedi
		İl Toplamı	911	773
3	AFYON	Emirdağ	Girilmedi	418
4	AMASYA	Merkez	133	862
5	(Bütün	Göynücek	36	344
6	İlçeler)	G. Hacıköy	44	70
7		Merzifon	59	278
8		Suluova	29	247
9		Tavoşa	90	931
		İl Toplamı	391	2732
10	ANKARA	Merkez	81	164
11	(Bütün	Altındağ	466	932
12	İlçeler)	Ayaş	33	372
13		Bala	64	159
14		B. Pazarı	68	181
15		Ç. Dere	33	238
16		Çankaya	1593	2783
17		Çubuk	58	248
18		Delice	38	168
19		Elmadağ	34	172
20		Güdül	28	137
21		Haymana	46	161
22		Kalecik	65	430
23		Keskin	94	226
24		K. Kale	177	384
25		K. Hamam	88	467
26		Nallıhan	50	373
27		Polatlı	80	158
28		Sulakyurt	25	172
29		Ş. K. Hisar	170	395
30		Y. Mahalle	273	472
		İl Tıplamı	3544	8790
31	ANTALYA	Merkez	Girilmedi	496
32	AYDIN	Nazilli	Girilmedi	271
33	BALIKESİR	Merkez	Girilmedi	616
34	(İki İlçe)	Bandırma	Girilmedi	377
		İl Toplamı	Girilmedi	993
35	BOLU	Düzce	Girilmedi	789
36	BURSA	Merkez	589	1058
37	(Bütün	Gemlik	33	149
38	İlçeler)	İnegöl	93	328
39		İznik	42	220
40		Karacabey	38	451
41		Keles	17	275
42		Mudanya	29	50
43		M. K. Paşa	118	413
44		Orhaneli	77	850
45		Orhangazi	37	202
46		Yenişehir	47	411
		İl Toplamı	1120	4407
47	ÇANAKKALE	Merkez	Girilmedi	137
48	ÇORUM	Merkez	Girilmedi	354

Seçimleriyle Karşılaştırmalı

İl Genel Meclisi Seçimi» Sonuçları

No.	İl	İlçe	Alınan oy sayısı Haziran	Aralık
49	DİYARBAKIR	Merkez	1059	383
50	(Dört İlçe)	Bismil	72	114
51		Ergani	96	689
52		Lice	1184	1380
		Kalan 8 ilçe Toplamı	320	Girilmedi
		İl Toplamı	**2731**	**2566**
53	ESKİŞEHİR	Merkez	Girilmedi	594
54	(Bütün	Çifteler	Girilmedi	184
55	İlçeler)	Mahmudiye	Girilmedi	57
56		Mihalıççık	Girilmedi	343
57		Sarıcakaya	Grilmedi	137
58		Seyitgazi	Girilmedi	209
59		Sivrihisar	Girilmedi	380
		İl Toplamı	**Girilmedi**	**1904**
60	GAZİANTEP	**Merkez**	**Girilmedi**	**781**
61	GİRESUN	Merkez	Girilmedi	864
62	(İki İlçe)	Bulancak	Girilmedi	2012
		İl Toplamı	**Girilmedi**	**2876**
63	HATAY	Antakya	141	1016
64	(Bütün	Altınözü	76	397
65	İlçeler)	Dörtyol	44	196
66		Hassa	31	83
67		İskenderun	210	525
68		Kırıkhan	40	180
69		Reyhanlı	27	125
70		Samandağı	16	428
71		Yayladağı	19	97
		İl Tıplamı	**604**	**3047**
72	İÇEL	Merkez	Girilmedi	504
73	(Beş İlçe)	Anamur	Girilmedi	318
74		Gülnar	Girilmedi	315
75		Mut	Girilmedi	242
76		Tarsus	Girilmedi	504
		İl Toplamı	**Girilmedi**	**1683**
77	İSTANBUL	Adalar	41	47
78	(Bütün	Bakırköy	705	850
79	İlçeler)	Beşiktaş	348	438
80		Beykoz	130	249
81		Beyoğlu	286	341
82		Çatalca	67	303
83		Eminönü	161	156
84		Eyüp	248	457
85		Fatih	557	511
86		G. O. Paşa	165	313
87		Kadıköy	609	673
88		Kartal	407	510
89		Sarıyer	122	179
90		Şile	18	257
91		Şişli	517	701
92		Üsküdar	245	611
93		Yalova	31	114
94		Z. Burnu	124	146
95		Silivri	35	181
		İl Toplamı	**4816**	**7037**
96	İZMİR	Merkez	697	1074
97	(Bütün	Bayındır	53	380
98	İlçeler)	Bergama	101	634
99		Bornova	86	242
100		Çeşme	7	53
101		Dikili	27	68
102		Foça	8	65
103		K. Burun	9	52
104		K. Yaka	202	386
105		K. Paşa	51	255
106		Kınık	43	244
107		Kiraz	48	348
108		Menemen	71	209
109		Ödemiş	127	562
110		S. Hisar	6	84
111		Selçuk	23	94
112		Tire	62	205
113		Torbalı	73	246
114		Urla	11	45
		İl Toplamı	**1765**	**5266**
	KARS	**İl Toplamı**	**949**	**Girilmedi**
115	KAYSERİ	Merkez	296	531
116	(Üç İlçe)	Bünyan	55	500
117		Develi	76	343
		Kalan 8 ilçe Toplamı	251	Girilmedi
		İl Toplamı	**678**	**1374**
118	KOCAELİ	Merkez	216	654
119	(Bütün	Gebze	101	258
120	İlçeler)	Gölcük	25	140
121		Kandıra	57	545
122		Karamürsel	34	195
		İl Toplamı	**433**	**1792**
123	KONYA	**Ereğli**	**Girilmedi**	**300**
124	KÜTAHYA	Merkez	Girilmedi	504
125	(Üç İlçe)	Altıntaş	Girilmedi	240
126		Simav	Girilmedi	924
		İl Toplamı	**Girilmedi**	**1668**
127	MALATYA	Merkez	Girilmedi	531
128	MANİSA	Merkez	191	479
129	(Oniki İlçe)	Akhisar	187	?
130		Alaşehir	89	?
131		Demirci	50	?
132		Gördes	89	283
133		Kırkağaç	59	?
134		Kula	38	?
135		Salihli	209	471
136		Sarıgöl	86	?
137		Selendi	21	?
138		Soma	68	?
139		Turgutlu	111	?
		Kalan bir ilçe	67	Girilmedi
		İl Toplamı	**1256**	**3673**
140	MUĞLA	Merkez	72	226
141	(Yedi İlçe)	Bodrum	19	326
142		Fethiye	75	481
143		Köyceğiz	65	427
144		Marmaris	21	116
145		Ula	53	257
146		Yatağan	60	385
		Kalan 2 ilçe Toplamı	98	Girilmedi
		İl Toplamı	**483**	**2218**
147	NİĞDE (Bir İlçe)	**Aksaray**	**Girilmedi**	**905**
148	ORDU (Bir İlçe)	**Merkez**	**Girilmedi**	**578**
149	SAMSUN	Merkez	170	737
	(Bir İlçe)	Kalan 8 ilçe Toplamı	721	Girilmedi
		İl Toplamı	**891**	**737**

Birleşmiş Milletler ve Barış İçinde Birarada Yaşama

Dünyamızda üretici güçlerin gelişimi, bilim, teknik ve kültür alanlarında ilerlemeler, sosyo-politik olaylar, uluslar arasında ilişkilerin yoğunlaşmasına yol açmaktadır. Bu olgu, uluslararası ilişkilerin temel ögeleri olan devletler arasındaki ilişkilerin gelişmesini ve düzenlenmesini zorunlu kılar. Bu zorunluluk nedeniyle devletler uluslararası düzeyde çeşitli biçimlerde örgütlenmeler geliştirmişlerdir. Uluslararası örgütlenmelerin günümüzde en önemlisi ve en kapsamlı olanı 24 Ekim 1945 yılında kurulan Birleşmiş Milletler Örgütüdür.

ULUSLARARASI İLİŞKİLER VE BU İLİŞKİLERİ DÜZENLEYEN ANDLAŞMALAR, ÖRGÜTLENMELER SINIF MÜCADELELERİNİ YANSITIR

Günümüz uluslararası ilişkilerinde geniş bir yer kaplıyan B.M.Ö.'nün amaçlarını, işleyiş biçimini ve anlamını incelemeden önce Uluslararası İlişkiler'in ne olduğuna kısaca değinmek yararlı olacaktır. Uluslararası İlişkiler en genel anlamıyla devletlerin dış politikalarının belirlediği ilişkilerdir. Her devletin dış politikası da iç politikası gibi o devletin iktidardaki egemen sınıf, ya da sınıflarının çıkarlarıyla belirlenir. Yani devletlerin politik ya da teknik, kültürel veya başka bir alanda kurdukları dış ilişkilerin belirleyici unsuru sınıfsal temellere dayanmaktadır. Bu nedenle uluslararası ilişkiler de son çözümlemede sınıflar mücadelesinin uluslararası bir görünümünden başka birşey değildir. Böylece artan uluslararası ilişkilerin ve bu ilişkileri düzenliyen andlaşmaların, örgütlenmelerin sınıf mücadelelerini yansıttığını söyliyebiliriz.

Günümüzde Dünya'da iki farklı toplumsal sistem bulunduğu biliniyor. Bu açıdan günümüz uluslararası ilişkilerinin sınıfsal özü bu iki farklı sistemin birarada bulunuşunda ve mücadelesinde somutlanmaktadır. Bu iki sistem arasındaki mücadelenin gelişme yönü, günümüz uluslararası ilişkilerinin gelişme yönünü gösterecektir. İşte bu nedenle şu anda mevcut uluslararası ilişkilerin somutlandığı en kapsamlı örgütlenme olan B.M.'in kuruluş amaçlarını ve 32 yıllık faaliyetini incelemek, bir anlamda uluslararası alanda sınıf mücadelelerini incelemek ve değerlendirmek olacaktır.

B.M.Ö. ANDLAŞMASINA HAYAT VEREN AMAÇ VE İLKELERLE SOSYALİST ÜLKELERİN HAYATA GEÇİRDİKLERİ BİLİMSEL SOSYALİST ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANLAYIŞI ARASINDA PARALELLİK VARDIR

B.M. Örgütü'nün kuruluş amaçlarının başta geleni «uluslararası barış ve güvenliği korumak»tır. Örgüt bu amacı gerçekleştirmek için barışın tehdidini önliyecek, saldırma fiilini ortadan kaldıracak etkin önlemler alacak, uyuşmazlıkları adalet ve Devletler Hukuku ilkelerine uygun olarak barışçıl yollarla çözmeye çalışacaktır. Örgüt'ün ikinci amacı «uluslar arasında, ulusların hak eşitliği prensibine ve kendi geleceklerini kendilerinin tayin hakkına saygı üzerine kurulmuş dostane ilişkiler geliştirmektir». Üçüncü amaç, «ekonomik, sosyal, fikri ve insani nitelikte uluslararası sorunları çözerek ve ırk, cins, dil veya din farkı gözetmeksizin insan haklarına ve ana özgürlüklerine karşı saygıyı geliştirerek ve teşvik ederek, uluslararası işbirliğini gerçekleştirmek»tir. Nihayet B.M.'nin 4. amacı, «ulusların bu ortak amaçlara doğru sarfettikleri gayretlerin ahenkleştiği bir merkez olmak»tır.

B.M.Ö.'nün bu amaçlarına ulaşması için uyulması gereken ilkeler de Andlaşma'da gösterilmiştir. Bunların ilki Örgüt'ün «bütün üyelerin **egemenlikte eşitliği** üzerine kurulduğunun belirtilmesidir. 2 nci İlke üyelerin Andlaşma gereğince yükümlendiği görevleri «iyi niyetle» yerine getireceklerini, 3 ncü ilke üyelerin uluslararası nitelikteki uyuşmazlıklarını uluslararası barış ve güvenliği ve adaleti tehlikeye koymıyacak şekilde **barışçı yollarla** çözeceklerini, 4 ncü ilke ise üyelerin herhangi bir devletin toprak bütünlüğüne veya siyasi bağımsızlığına karşı, tehdide veya kuvvet kullanmasına başvurmaktan kaçınacaklarını belirtmektedir.

Görüldüğü gibi, B.M.Ö. Andlaşmasına hayat veren amaçlar ve ilkeler Dünya barışının korunmasını, uluslararası ilişkilerde, devletlerin bağımsızlık, egemenliklerine saygı ve karşılıklı çıkar anlayışı içerisinde işbirliğini öngörmektedir. Bu amaç ve ilkeler, sosyalist ülkelerin hayata geçirdikleri Bilimsel Sosyalist uluslararası ilişkiler anlayışının yani **Barış içinde bir arada yaşama** ilkesinin de temelini oluşturmaktadır. B.M.Ö. kurulurken bu ilkelerin örgüt ilkeleri olarak ortaya çıkışı bir rastlantı değildir. Gerçekten de B.M., 2 nci Dünya savaşı sonunda geniş kitlelerin tarihin akışına müdahale edecek duyarlığa eriştikleri, faşist saldırganlara karşı mücadele eden tüm ulusların geniş bir anti-faşist cephede birleştikleri demokratik bir ortamda kurulmuştur. Aslında, B.M.Ö.'nün temelleri daha savaş içinde Hitler faşizmine karşı silahlı mücadele veren müttefiklerce atılmış, Örgüt'e kurucu

No.	İl	İlçe	Alınan oy sayısı Haziran	Alınan oy sayısı Aralık
150	TEKİRDAĞ	Merkez	Girilmedi	189
151	(Bütün	Çerkezköy	Girilmedi	237
152	İlçeler)	Çorlu	Girilmedi	592
153		Hayrabolu	Girilmedi	358
154		Malkara	Girilmedi	291
155		Muratlı	Girilmedi	100
156		Saray	Girilmedi	249
157		Şarköy	Girilmedi	140
		İl Toplamı	**Girilmedi**	**2216**
	TUNCELİ	İl Toplamı	171	Girilmedi
158	URFA (Bir İlçe)	Siverek	Girilmedi	1328
159	ZONGULDAK	Merkez	Girilmedi	506
160	(İki İlçe)	Kdz. Ereğli	Girilmedi	898
		İl Toplamı	**Girilmedi**	**1404**
		GENEL TOPLAM	39683	64442

Yukardaki tablo yerel örgütlerimiz aracılığı ile, ilçe seçim kurullarından elde edilen kesin sayılarla hazırlanmıştır. Bunun tek istisnası Manisa ilimizdir, bu ilimizde her ilçeden kesin sonuç alınamadığı için toplam sayı olarak TRT'nin yayınladığı rakam kullanılmıştır.

İlçe seçim kurullarından alınan kesin sayılar TRT'nin yayınladığı rakamlardan -bir ilimiz dışında- Partimiz lehine fazlalıklar göstermektedir. Nedeni ise itirazlar yoluyla yapılan yeni sayımların sonucunda, ilk sayımda iptal edilen birçok oyun Partimize ait olduğunun anlaşılması ve ilk sayım sonucunun düzeltilmesidir. Bu da sandık kurulunda üye bulundurmanın önemini bir kez daha somut olarak kanıtlamaktadır.

5 Haziran milletvekili seçimlerinde 15 İl'in bütün ilçelerinde -o ilçede örgütümüz bulunmasa dahi,- seçimlere girilmiş olduğundan, toplam 180 ilçede seçmenin karşısına çıkılmıştı. 11 Aralık seçimlerinde ise tablodan görüleceği gibi 160 ilçede seçime katılınmıştır. Ancak 180 ilçeden bir kısmı küçük ilçeler olduğundan 11 Aralık seçimlerinde girilen ilçelerdeki toplam seçmen sayısı biraz daha fazla olmuştur.

5 Haziran'da yaklaşık 9 milyon seçmene hitap edilmişti; 11 Aralık'ta ise girilen ilçelerdeki toplam seçmen sayısı gene yaklaşık olarak 10,5 milyonu bulmaktadır. Bu bakımdan alınan oy sayısı olarak her iki seçimin karşılaştırılmasında daha sağlıklı bir sonuca ulaşılabilmesi için ilk seçim sonuçlarının 9'a bölünüp 10,5'la çarpılması gerekir. Diğer yandan 5 Haziran'da seçimlere katılma oranı ortalama % 72 iken, 11 Aralıkta bu sayı % 60'a bile ulaşamamıştır; bu durumda her iki seçim sonuçlarını isabetli bir biçimde karşılaştırabilmek için, 11 Aralıkta alınan oy toplamının 60'a bölünüp 72 ile çarpılması da gerekir. Her iki işlem yapıldığında mutlak sayı olarak üç kata ulaşan artışın, oransal olarak «4» kata çok yaklaştığı görülecektir. Nitekim değişik basın organlarındaki incelemelerde varılan sonuçlar da bunu doğrulamaktadır.

üye olabilmek için faşizme karşı tavır almış olma koşulu aranmıştır. Nitekim, savaşta Hitlerciler yanında resmen yer almıyarak «savaş dışı» tutum aldığı halde, faşist İspanya'nın örgüte kuruluşta üye olamaması bu antifaşist ortamın bir kanıtıdır.

Böylece doğuş ortamından kaynaklanan B.M.Ö.'nün bu kuruluş amaç ve ilkeleri Andlaşmanın ilk cümlesinde de belirtildiği gibi, «Bir insan ömrü içinde iki kere insanlığa tarif edilmez acılar yükleyen savaş belâsından, geleceğin nesillerini korumaya» ve «toplumsal ilerlemeyi kolaylaştırmaya ve daha büyük bir serbestlik içinde daha iyi yaşama koşulları kurmaya» elverişli bir işbirliği anlayışını ve uluslararası düzenlemeyi ifade etmektedir. Örgüt'ün kurucu yasası, bu amaç ve ilkeleri yaşama geçirmeye olanak tanıyabilecek işlerlik mekanizmasını da öngörerek Örgüt'ü çalışmalarına olanak tanıyacak organlarla donatmıştır. B.M. Örgütü'nün başlıca organları; Genel Kurul, Güvenlik Konseyi ve Genel Sekreter ile sekreteryasıdır. Bu üç temel organ yanında diğer organlar da Uluslararası Adalet Divanı, Ekonomik ve Sosyal Meclis ile Vesayet Meclisidir. Genel Kurul üye Devletlerin temsilcilerinden oluşur ve olağan koşullarda yılda bir kez toplanır. Güvenlik Konseyi ise 2 yıl için seçilen 6 süreli ve 5 süresiz üyeden oluşur. Süresiz «devamlı» üyeler A.B.D., Çin Halk Cumhuriyeti, Fransa, İngiltere ve Sovyetler Birliği'dir. «Barış ve Güvenliğin Korunması»nda başlıca görev ve sorumluluk bu Konsey'e verilmiştir. Bu nedenle Konsey her an toplantı yapabilecek şekilde daimi temsilcilerden oluşur. Usul konuları dışında Konsey'in karar alabilesi için «süresiz üyelerin hepsinin oyları dahil olmak üzere» yedi üyenin olumlu oyu aranır. Süresiz üyelerin oybirliğinin aranmasına, yaygın olarak «Veto» hakkı denmektedir. Bu düzenleme çağımız uluslararası ilişkilerinin niteliğine, günün gerçeklerine en uygun bir düzenleme olup amaç ve ilkelere hayatiyet kazandırabilir. B.M.Ö.'nün temeli Dünya Barışı'nın sağlanması ve uluslararası işbirliğinin gerçekleştirilmesidir. Bu temel amacın sağlanabilmesinin ön koşulu ise üye ülkelerin egemenlikte eşitlik ilkesine saygı göstermeleridır. Dünya'da farklı toplumsal ve politik sistemlere sahip ülkelerin varlıkları ve bunların barış içinde bir arada yaşamaları ancak bu gerçeğin kabulünü ifade eden bir düzenleme ile sağlanabilirdi.

Görüldüğü gibi B.M.Ö. kuruluş ortamından da kaynaklanan amaç ve çalışma ilkeleriyle insanlık tarihinde ileri bir adımı simgelemektedir. Ne var ki, önemli olan yazılı sözler değil, bunların yaşama geçirilmesini sağlayacak eylemlerdir. Ve yine başta söylendiği gibi uluslararası ilişkilerin özü de sınıflar mücadelesinden başka bir şey değildir. Bu bakımdan BM'in tarihi günümüze çok yönlü ışık tutmaktadır.

SOSYALİST ÜLKELERİN VE «ÜÇÜNCÜ DÜNYA» DİYE ADLANDIRILAN ÜLKELERİN B.M.Ö. AMAÇ VE İLKELERİ YÖNÜNDE GELİŞTİRDİKLERİ DAYANIŞMA B.M.Ö.'NÜ MORAL GÜCÜ FAZLA BİR FORUM HALİNE GETİRMİŞTİR.

Milyonlarca insanın kanı pahasına gerçekleşen tüm devletlerin faşizme karşı işbirliği, ne yazık ki, emperyalizmin tabiatı gereği çok uzun sürmedi. Emperyalizmin saldırgan niteliği; Dünya halklarını sömürü ve baskı altında tutma istemleri kısa zamanda B.M.'e kendi amaçları yönünde kullanabilecekleri bir araç gözüyle bakmalarına neden oldu. Emperyalizm, kanlı sıcak savaştan daha birkaç yıl geçmeden «soğuk savaş» dönemini başlattı. B.M.Ö.'nün amaçları terk edilerek bu örgüt soğuk savaşta başta ABD olmak üzere emperyalist ülkelerin bir aracı haline getirilmeye çalışıldı. Kendi saldırgan politikaları, bir kamuflaj olarak B.M. adına uygulatılmak istendi. G. Konseyinin süresiz üyelerinden Sovyetler Birliği'nin, Andlaşma gereği kendisine tanınan hakları kullanarak, örgüt amaç ve ilkelerini koruması, bu oyunları çoğu zaman bozdu. İşte bu nedenle soğuk savaş döneminin antikomünist propagandasının temellerinden birisini bu «veto» teması oluşturmuştur. Ancak, gerçekte Örgüt'ün etkin çalışmasını engelliyenlerin Emperyalist ülkeler olduğu Örgüt'e yeni üye kabulü konusundaki tutumlarıyla saklanamaz bir biçimde ortaya çıkmıştır. Nitekim bu dönemde emperyalist blok, birçok ülkenin, bu arada Bulgaristan, Romanya ve Macaristan'ın B.M.Ö.'ne kabulüne kendi «veto»su ile karşı çıkmıştır. Çin Halk Cumhuriyeti'nin Örgüt içinde G. Konseyindeki gerçek yerinin yakın zamanlara kadar «Taiwan» temsilcisince işgali de bu konuda başka bir örnektir. Yine 1960 yıllarına kadar emperyalist ülkeler, silâhsızlanma konusu, uluslararası ekonomik işbirliği ve az gelişmiş ülkelere yardım konusunda, B.M. ve ona bağlı Unesco gibi ihtisas kuruluşlarının çalışmalarını kendi emperyalist politikalarıyla uyuşmadığı sürece engellemişlerdir.

Ne var ki, sosyalist ülkelerin gelişimi, güçlenmeleri ve sayılarının artışı, sömürgeciliğe karşı yürütülen ulusal kurtuluş mücadelelerinin başarıya ulaşarak, eski sömürgelerin genç bağımsız devletler olarak ortaya çıkışları, çağımız uluslararası ilişkilerinin gelişme yönünü ve bu ilişkilerde girişim üstünlüğünü, 1960'larla birlikte dünyada barıştan yana güçler tarafına geçirmiştir. Böylece B.M.'e üye olan devletlerin sayısı artarken, emperyalist sistemin Örgüt içinde etki alanı daralmıştır. Dış politikalarının temelinde başka ülkelerin egemenlikte eşitliğine saygı, barış içinde bir arada yaşama ve karşılıklı çıkarlara dayalı işbirliği esasları bulunan sosyalist ülkeler ile, siyasi bağımsızlıklarını ekonomik bağımsızlıkla bütünleştirme arzusundaki genç devletler arasında B.M. amaç ve ilkeleri temelinde bir uyum sağlanmıştır.

Bu gelişme ile birlikte B.M. Örgütü içinde ve B.M.'e bağlı ihtisas komisyonlarında sömürgeciliğe, yeni-sömürgeciliğe, ırkçılığa karşı etkin bir tavır alınmaya, silâhlanmanın kısıtlanması ve kesin durdurulması, saldırganların kınanması ve engellenmesi yönünde önlemler alınması, olanaklı kılınmaya başlamıştır. Sosyalist ülkeler ve «Üçüncü Dünya» diye adlandırılan ülkelerin B.M. amaç ve ilkeleri yönünde geliştirdikleri dayanışma, B.M. Örgütünü moral gücü çok fazla bir forum haline getirmiştir.

Böylece emperyalist ülkelere, barış içinde bir arada yaşama ve yumuşama politikalarının kabul ettirilmesinde B.M. çerçevesinde yapılan çalışmalar da olumlu etkiler yapmaya başlamıştır. Irkçılık, sömürgecilik, silâhsızlanma konularında bu uluslararası süreli forumda ortaya açıkça konan görüşler, emperyalist ülkelerin kendi iç demokratik güçlerine de önemli bir destek olmuş ve emperyalist ülkeler egemen sınıflarının saldırgan, anti-demokratik, gerici yüzlerinin teşhir edilerek geriletilmelerinde rol oynamıştır.

Bu gelişim, emperyalist devletlerle onların güdümündeki gerici devletleri de, uluslararası alanda ırkçılığa, sömürgeciliğe karşı, görünüşte olsun karşı tavır almaya zorlıyarak, ülkelerinde ırkçılığa, ya da sömürgeciliğe karşı ulusal kurtuluş mücadelesi yürütenlere destek sağlamıştır.

Bütün bu gelişmeler, çağımızın uluslararası planda gelişme çizgisinin sosyalizm ve ulusal bağımsızlık yönünde olduğunu da göstermektedir.

B.M.'in 32 yıllık çalışmaları Türkiye'nin dış ilişkileri açısından da çok öğreticidir. Türkiye, kuruluşunda üye olduğu B.M.'de sürekli olarak egemen sınıflarının çıkarlarına uygun olarak emperyalist ülkeler yanında saf tutmuş, oylamalarda uzun süre ulusal kurtuluş mücadelelerine karşı oy kullanmıştır. Bu tutumun sonucu, Türkiye'nin dış politikasında bugünlerde sözü çok edilen «yalnızlık» olmuştur. Son zamanlarda ortaya çıkan «kişilikli dış politika» gibi sözcükler, ya da B.M. Genel Kurulunda saldırgan İsrail'in kınanması, ırkçı Rodezya ve G. Afrika'ya karşı önlemler konularında olumlu oy kullanma, hep bu «yalnızlık»tan kurtulma çabalarından kaynaklanmaktadır. B.M. pratiğinde de somutlanan çağımız uluslararası ilişkilerinin niteliği, Türkiye'nin emperyalistler yanında yer aldıkça ne «kişilikli» bir dış politikasının olabileceğini, ne de yalnızlıktan kurtulabileceğini göstermektedir. B.M. Genel Kurulunda Kıbrıs konusunda alınan kararlar bunun açık bir kanıtıdır.

B.M. pratiğinin önemli bir kazanımı da «Çin Halk Cumhuriyeti'nin uluslararası alanda yürüttüğü olumsuz politika»yı göstermesidir. Nitekim Çin Halk Cumhuriyeti, sosyalist ülkelerin ısrarlı mücadeleleri sonucunda B.M. içinde haklı yerini aldıktan sonra, B. Milletleri Dünya sosyalist sistemine karşı bir saldırı platformu olarak kullanmak istemiş; ama bu tavrı, şampiyonluğunu yaptığı «üçüncü dünya» görüşlerinin yöneldiği ülkelerce bile tasvip görmemiş, silâhsızlanma konusunda olduğu gibi, birçok oylamada ırkçı Güney Afrika gibi ülkelerle aynı paralele düşmek zorunda kalmıştır. Çin Halk Cumhuriyeti'nin B.M.'deki bu tavrı tüm ilerici ve sosyalistlerce gerektiği gibi değerlendirilmeli ve mücadele edilmelidir.

ULUSLARARASI SORUNLARIN B.M. ÇERÇEVESİNDE VE BU AMAÇ VE İLKELERE UYGUN OLARAK ÇÖZÜMLENMESİ İÇİN ÇALIŞMAK, TÜM İLERİCİ, DEMOKRAT VE SOSYALİSTLERİN GÖREVİ OLMAKTADIR

Son olarak, 32 yıllık çalışmalarına baktığımızda B.M. Örgütü'nün, dünyada genel bir savaşın çıkmasını engellemede, sömürgecilik ve ırkçılığa karşı mücadelede, silâhsızlanma, Uluslararası Yeni Ekonomik Politika konularında çalışmalarıyla çağımız uluslararası ilişkilerinde olumlu etkileri olduğunu görmekteyiz. Bu nedenle, örgüt ilke ve amaçlarına sahip çıkarak uluslararası sorunların B.M. çerçevesinde ve bu amaç ve ilkelere uygun olarak çözümlenmesi için çalışmak, tüm ilerici, demokrat ve sosyalistlerin görevi olmaktadır. Türkiye İşçi Partisi'nin gerek Kıbrıs, gerekse Filistin ve genel olarak Orta Doğu sorunu'nun Birleşmiş Milletler'in etkin müdahalesiyle ve Birleşmiş Milletler çerçevesi içinde çözümü konusundaki görüşleri bunun bir örneğidir.

Raporlar ve Parti Çalışması

Partimiz örgütlü ve tek merkezli bir bütündür diyoruz. Tüzüğümüz böyle bir partiyi öngörüyor. Tüm çabamızla böyle bir partinin geliştirilmesi için uğraşıyoruz. Çalışma ekiplerine dayalı parti anlayışımız parti yaşamında kök saldıkça parti tüzüğümüzde öngörülen çalışma ve örgütlenme anlayışımız da sağlamca yerine oturacaktır. Partinin örgütlü bir bütün olması, tüm üyelerin çalışma ekibinde, yönetim organlarında ve bürolarda görev alması anlamına geldiği artık tüm parti üyelerince biliniyor. Böyle bir örgütlenme anlayışının ise Parti yaşamında gerçekleştirilmesi, kağıt üzerinde ne anlama geldiğinin ve nasıl yapılacağının gösterilmesi kadar kolay değildir. Bu nedenle bir çok örgüt birimlerinde defalarca bozulup yeniden kurulan ekipler vardır. Bu zorluklar hep devam edecek, ne var ki, bu örgütlenme yoluyla parti çalışmasının tek ve en geçerli yol olduğu bilincinin üyelere kazandırılması sağlandığı oranda zorlukların üstesinden gelmek çok daha kolay olacaktır.

Partinin örgütlü ve tek merkezli bir bütün olmasını sağlayan bu örgütlenme anlayışımızın işler hale getirilebilmesi için çeşitli araçlara gereksinimi vardır. Bunların en önemlilerinden biri de aşağıdan yukarıya doğru tüm parti kademelerinin bağlı olduğu organa belirli sürelerle rapor vermesidir. Çalışma ekiplerinin kurulup işlerliğinin sağlanabildiği kimi ilçe örgütlerinde bu tür bir rapor verme çalışmasına gidildiği ve bu eylemin kısmen oturduğu söylenebilir. Ancak bu eylem Parti'nin bütünü içinde oturmamış ve belli bir sisteme kavuşmamıştır. Önümüzdeki dönemde önemli görevlerimizden biri de bu olacaktır. Nitekim Merkez Yönetim Kurulu'muz bu yönde bir karar almıştır. Önümüzdeki günlerde bu karar uygulamaya sokulacaktır.

Çalışma ekibinden ilçe yönetim kuruluna, ilçe yönetim kurulundan il yönetim kuruluna ve oradan da Genel Merkez'e doğru belli bir süre içinde sürekliliği sağlanmış rapor akışı, Parti'nin tüm alanlardaki çalışmalarında etkinliğini artırmanın ve sistemli bir şekilde gücünü yükseltmenin önemli araçlarından biri olacaktır.

Örneğin büyük emeklerle ve büyük maddi fedakârlıklarla çıkarılan ve Parti örgütleri eliyle satılan parti yayınlarının işlevini artırmanın, etkinliğini yükseltmenin tek yolu, Parti'nin kitleler içindeki en uç birimlerinden Genel Merkez'e doğru bu alana yönelik, eleştiri ve önerileri kapsayan rapor akışının kurulmasıyla olanaklıdır. Genel Merkezde yayın eylemlerini sürdüren ekip, ya da ekiplerin yetenekleri ne kadar gelişmiş olursa olsun, parti yayınlarını sadece bu ekiplerin yeteneklerine dayanarak sürdürmek bir kaç yanlışı birden getirir. Öncelikle sistemli bir yön gösterilme olmadan belli bir ekibin büyük ölçüde masa başı tercihleriyle çıkarılan yayınların etkinliği de sınırlı kalmak zorundadır. Bir diğer önemli yanlışlık ta özellikle yayın ve eğitim çalışmaları bakımından uzmanlaşmadır. Bu tür bir gelişme sonucu parti yayınları bir kaç ya da beş-on uzmanın yazı yazdığı yayınlar haline gelir. Eğitim çalışmaları bakımından da aynı yanlışı doğurur. Böylece Parti'de eğitim çalışmaları bir kaç uzmanın eliyle ve onların tercihlerine göre yürütülür. Sonuçta elbette yapılan işlerin hiç birisi yerli yerine oturmaz, gereksinimlere cevap vermez, hatta yanlışlıklara doğru savrulur.

Doğru olan çalışma biçimi, örgüt birimlerinin gereksinimlerini, önerilerini ve tercihlerini kapsayan rapor mekanizmasının işletilmesidir. Böylece parti çalışmasının çok sayıda ve çok çeşitli alanlarda kadro yetiştiren bir okul olarak görevini yerine getirmesine doğru önemli bir adım atılmış olur.

Rapor mekanizmasının kurulup işletilmeye başlanması ile örgütler düzeyinde eleştiri ve özeleştiri ilkesi de Parti yaşamındaki gerçek yerine oturmuş olacaktır. Parti kademelerinin, tüm çalışma alanlarına ilişkin olarak yazacakları raporları izleyerek, devam eden yanlış ve eksiklikler ile düzelme ve iyileşmeleri, başarıları ve başarısızlıkları izlemek olanağı sistemli bir şekilde ortaya çıkmış olacaktır.

Muntazam rapor akışı sağlanabildiği ölçüde, etkisini tüm Parti eyleminde gösterecektir. Boşluklar, eksik ve yanlışlıklar kolayca görülecek ve üst kademelerden yapılacak müdahale alanları, doğru ve geçerli bir biçimde saptanabilecektir. Böylece yerel kazanımlar da kolayca Parti'nin bütününün kazanımları haline getirilebilir. Gene aynı şekilde yerel yanlışlıkların yayılmadan düzeltilmesi olanağı sağlanmış olur.

Ne var ki, rapor mekanizmasının oturtulması hiç te kolay bir iş değildir. Düşüncelerin özlü bir biçimde kağıda geçirilmesi, parti eyleminin tüm alanlarındaki sorunların doğru bir biçimde kavranması ve ifade edilmesi, önerilerin saptanması ve gösterilen süreler içinde devam ettirilmesi ciddi bir uğraş ister. 6 aylık mali raporların verilmesinde karşılaşılan güçlükleri ve gecikmeleri göz önüne alırsak, böylesi bir rapor akışının sağlanmasındaki güçlüklerin neler olabileceğini şimdiden tahmin etmek hiç te zor değildir. Ancak gerçekçi olmaya çalışmak demek, yapılması zorunlu olan işlerden geri durmak demek değildir. Partili olmak başlı başına zor bir iş. Herkesin yapabildiği ve herkesin yapabileceği bir iş değil. Daha partiye girerken bu zorluğun bilincinde olan parti üyeleri, Parti yaşamı içinde karşılaşacakları zorlukları da yenmesini bileceklerdir. Nitekim bugüne kadar yapılamaz denilen kimi işler her şeye rağmen gerçekleştirilmiş, tüm zorluklar ve engeller aşılmıştır.

Rapor akışının sağlanması, bütün Parti örgütü göz önüne alındığında çeşitli aksamalara uğrayabilir ve çeşitli zorluklarla karşılaşabilir. Başlangıçta sağlanabilen rapor akışı ne kadar az olursa olsun, hiç tereddütsüz söylenebilir ki, parti eylemini bugünkünden çok daha etkin kılacaktır. Bu açıdan Merkez Yönetim Kurulumuzun aldığı karar yerinde ve tam zamanında alınmış bir karardır.

Bu kararın uygulanmasıyla ilgili genelge önümüzdeki günlerde yayınlanıp yürürlüğe girecektir. Raporun yazılmasını kolaylaştırmak ve hangi alanları kapsayacağını belirlemek bakımından Genel Merkezde konu ile ilgili çalışmalar yapılmaktadır.

Rapor verme mekanizmasının oturması, onunla birlikte bir başka kazanımı da beraberinde getirecektir. Süreli raporların verilme alışkanlığı ve becerisi sağlanabildiği ölçüde, daha önce sadece parti yayınlarına haber verme amacını taşıyan 'basın görevlileri'nin görevi de yerli yerine oturacaktır. Birimler süreli raporların yanı sıra, çevrelerindeki önemli olayları da anında rapor ederek üst kademelere gerekli enformasyonu sağlayabileceklerdir.

Rapor verme işinin yürütümü sırasında önümüze çıkabilecek iki önemli yanlışa şimdiden işaret etmekte yarar vardır. Bunlardan birincisi rapor verme işinin bürokratik bir iş haline gelmesidir. Yani eli kalem tutan bir parti üyesi veya yöneticisinin tek başına hazırlayacağı raporlar haline dönüşmesidir. Bu yanlıştan titizlikle kaçınılmalıdır. Raporlar mutlaka kurullarda ya da ekip toplantılarında tüm üyelerin katkılarıyla hazırlanmalıdır. Bu, doğabilecek ikinci bir yanlış eğilimi de ortadan kaldıracaktır. O da, raporun belli sorulara yanıt veren geçiştirilmesi gerekli bir iş olarak ele alınmasıdır. Bu yanlışlara düşmemek için, ekibin, ya da kurulun iki rapor arasında geçen sürede tüm çalışmaların değerlendirilmesinden sonra yazılması esas alınmalıdır.

Bu konulara ilişkin olarak bundan sonra da uyarı ve önerilerde bulunmaya devam edeceğiz.

her işyerinde bir çalışma ekibi, her köyde bir çalışma ekibi

Partililik Özelliği: Kişisel Sorumluluk ve Yeterlilik

Gitgide artan sayıda işçi ve emekçinin gözleri biz Partililerin üzerine çevriliyor. İşçi ve emekçiler her geçen gün söylediklerimize daha fazla kulak kabartıyorlar. Bu ilgi ve dikkati Parti bağına dönüştürmek, bugüne kadar kurduğumuz bağları kopmaz bağlar haline getirmek bizim görevimiz. Hem büyümek, hem de sağlamlaşmak zorundayız. Ancak bu iki gerekliliğin, birini diğerinden öne çıkarmadan yürütebilmek bizi başarıya ulaştırabilir.

Taraftar sayımızın artması, artan sayıda taraftarımızın Partiye katılması, aramıza yeni katılanların yetişmesi, biz Parti kartı sahibi üyelerin ise Partililik bilincimizin yükselmesi aynı anda ve beraberce gerçekleşiyor. Partimiz güçlendikçe daha çok ve karmaşık partililik ilişki ve sorumlulukları ile karşılaşıyoruz. Büyük başın derdi de büyük olur deyişi gibi Partimiz de büyüdükçe çözülmesi daha çok bilgi, deneyim ve yüksek örgütlülük gerektiren sorunlarla karşılaşacak. Her sorunu çözdükçe de yol alacak.

İşçi sınıfı partileri bir an bile duraksamaya elvermeyen, kendini yenileyen yapıya sahip olmaya mecburdur. Partiyi oluşturan üyeler tek tek, kollektif çalışma disiplin ve yeteneğini sağlayan ekipler tek tek, her yönetim birimi de tek tek, kendini aşma, yenileme ve gelişme gayreti içinde olurlarsa ancak o zaman bir bütün olarak Parti örgütü de kendini aşar ve gelişir. Arkasından da bu gelişmesiyle güvenini kazandığı işçi sınıfımızı ve emekçileri çeker, götürür.

Partimizin her konudaki görüşü ve izlediği politika, dünya görüşümüz ve rehberimiz olan bilimsel sosyalizm, işçi ve emekçiler arasında biz Partililerin örgütlü eylemiyle yayılır, güçlenir ve benimsenir. Onun için kendi ekip sorumlusu olduğumuz alanda, ya da kendi günlük ilişkilerimiz çevresindeki Parti etkinliğini kendimizden ayrı düşünemeyiz. Eğer ailemizde, mahallemizde, işyerimizde, köyümüzde ya da okulumuzda Partimiz saygınlık kazanıyorsa, bu saygınlık bizim kendi çalışmamızın ürünüdür. Saygınlığını yitiriyorsa, ya da gelişme österemiyorsa kendimizi gözden geçirmemiz gerekir. Hele büyüme ve sağlamlaşma hedeflerini hem Partimiz, hem taraftarlarımız açısından sağlamaya gireşeceğimiz önümüzdeki ağır sorumluluklar gerektiren dönemde aksamaların ve yetersizliklerin suçunu hep hasımlarımız yâni sermaye sınıfı, Partileri ve onların güdümündeki sapkın akımlara, hele hele çevremizdeki emekçilerin bilinç düzeylerindeki geriliklere yüklemek eğilimleri kendini gösterirse, hiç kuşkumuz olmasın ki bu, mücadeleden yılmanın, gevşemenin ilk adımlarıdır. Zaman zaman her örgütde görülebilen başarısızlıkların ve yetersizliklerin giderilmesini, birden büyük mevziler kazanılmasını ummayı kendi örgüt birimimiz dışından, daha üst örgüt birimlerinden beklemek ve bu davranışı alışkanlık haline getirmek de aynı yanlış anlayıştan kaynaklanır. Yâni Parti başarılarını kendimizden ve kendi örgüt birimimizden ayrı düşünmek hatasından kaynaklanır. Bilmeliyiz ki, partililer Örgüt'e ne kazandırırsa örgütümüz de bir bütün olarak o oranda güçlenir. Buna karşılık, kendi kişisel eksiğimiz, Parti örgütü içinde çalıştığımız birimin eksikliği varsa, hangi ölçüde olursa olsun bir ölçüde, Partinin genel bütünlüğü de bu eksikliklerden etkileniyor demektir. Başarılarımız ise Partimizi güçlendiriyor demektir. Sorunu bu bütünlük içinde kavrama ve Partili olarak kişisel sorumluluklarımızı yerine getirme anlayışımızı geliştirmeliyiz.

«Her Parti üyesi Parti için sorumludur ve Parti, üyelerinden herbiri için sorumludur.»

Partimizin yerleştirmeye çalıştığı kollektif çalışma ilkesi Parti içindeki yerine bakmaksızın her Partiliden üstlendiği görev için kişisel sorumluluğunu kullanmasını daha fazla gerektirir.

Kişisel sorumluluklarımızın ve kendi Partili kişiliğimizin geliştirilmesi, başta içinde yer aldığımız ekip, ya da kurulun, bizi denetleyen ve yönelten üst kurulun gelişkinlik ve yeterlilik durumuna bağlı olmakla birlikte, daha iyi Partili olabilmekte, sınıfımıza ve Partimize daha büyük yararlar sağlamakta en büyük gayretin kendimize düştüğü gerçeği değişmez.

Partimizin tüzüğü, programı, genelgeleri, kongre kararları ve MYK bildirileri ışığında ve onlara sıkı sıkıya bağlı olmaya dikkat göstermek koşuluyla, kişi veya ekip olarak, ya da kurul olarak karşılaştığımız her sorunu kendi başımıza çözebilecek yeterliliğe sahip olmak, her zaman önümüzde erişilmesi gereken bir hedef olarak duracaktır.

Ancak içinde bulunduğumuz ülke koşulları, hızla sınıfımızı örgütleme, büyüme ve sağlamlaşma sorumluluklarımız tek tek biz partililerin, çevremizdeki partili olmayan emekçilerin güvenlerini kazanabilecek, onları yönlendirebilecek önderlik niteliklerini kazanmamızı, geciktirilemeyecek bir görev olarak önümüze çıkarıyor. Böyle bir görev ise biz partililerin her dönemden daha fazla dikkat, uyanıklık, dayanıklılık göstermemizi gerektiriyor. Her zamandan çok kişisel çaba göstermek, bilgimizi artırmak, geçmişteki deneyimlerimizi gözden geçirmek ve kendimizi yenilemek ve yine her zaman olabileceğinden daha büyük ölçüde de bugün bu gelişmeyi en fazla kendi kendimiz başarabilmek zorundayız.

Kişisel sorumluluklarımızı eksiksiz yerine getirebilmek, kendimizi ve Partimizi geliştirmeye daha fazla kişisel çaba göstermek, atılgan, girişken yâni insiyatif sahibi olmak Allah vergisi değildir. İşçi sınıfı partilerinin üyelerinde aranan bu temel özellik, her parti üyesinin Parti'ye üye olmadan sahip olduğu bir özellik de değildir. Yoksa «Parti okuldur» sözü değer taşımazdı. Atılgan, girişken, önder olma niteliği partiye üye olacak herkesde aranır. Bir kişi bu niteliklere sahip olarak görülse ve Parti'ye alınsa bile, partili olarak karşılaşacağı yeni sorunlar ve partililiğin gerektirdiği yeni niteliklere uyması ve önceden Parti'nin kendisinde gördüğü olumlu özelliklerini daima geliştirmesi gerekecektir. O halde kısaca önderlik diyebileceğimiz nitelik de herşey gibi değişkendir. Parti'nin istediği değişme daima daha ileriye, daha yükseğe doğru bir değişmedir. Yâni önderlik niteliği de gelişir. Yaşayan bir organizma olan Parti ve onu meydana getiren üyeler, değişen ve gelişen dünyamızın, ülkemizin toplumsal, ekonomik, kültürel, moral koşullarına yalnız ayak uydurmak değil onlara yön vermek için daima önde yürümek, ilerde olmak zorundadır. İşte bu nedenlerledir ki, partili kişiliğimiz, önderliğimiz doğuştan değildir, Parti içinde edinilir. Ancak bu, Parti'nin bize vereceği eğitim kadar, kendi gayretimize, isteğimize de bağlıdır.

Unutmayalım birer partili olarak kendimizden, sınıfımızdan, Parti'mizden, tüm emekçi halkımızdan biz sorumluyuz.

ÇARK BAŞAK 2. CİLT

İÇİNDEKİLER

Sayı: 35 1 Ağustos 1977 Pazartesi

Sayı: 36 16 Ağustos 1977 Salı

Sayı: 37 1 Eylül 1977 Perşembe

Sayı: 38 - 39 16 Eylül 1977 Cuma

Sayı: 40 - 41 16 Ekim 1977 Pazar

Sayı: 42 - 43 16 Kasım 1977 Çarşamba

Sayı: 44 1 Şubat 1978 Çarşamba

Okuyucularımıza

Okuyucularımıza;

Çark Başak'ın, 16 Kasım'da çıkan 42-43 ncü sayısından sonra şimdi yayınlanan elinizdeki sayısı ile ikinci cildi tamamlanmış oluyor.

Bu durumda normal olarak 44-45 inci sayıların çıkacağı 16 Aralık, ve 46-47 nci sayıların çıkacağı 16 Ocak tarihlerine ait iki sayı süresince yayına ara verilmiş olmaktadır. Tahmin edilebilecek nedenlerden doğan bu ara verişten dolayı okuyucularımızdan özür dilerken; 13 Şubatta başlayacak ve ondan sonra her ayın 16 ncı günü sürdürülecek olan yeni yayın yılımızda Merkez Yönetim Kurulumuzca alınan yeni önlemler ve düzenlemelerle, bu aksamanın bir daha yinelenmiyeceği konusundaki inancımızı belirtmek isteriz.

Bütün Partililer Çark Başak'a Abone Oluyor

Merkez Yönetim Kurulu'muzun aldığı «ilke» kararıyla bütün üye ve aday üyelerimiz Çark Başak'a abone olacaklardır.

Konu ile ilgili olarak 14.1.1978 günlü ve «3» numaralı genelgede açıklandığı üzere, zaten yakın sempatizanlar dışında Parti üye ve aday üyeleri için çıkarılmakta olan dergimizin 13 Şubatta başlayacak ve ayda bir yayınlanmak üzere bir yıl sürecek abonesinin bedeli 60 TL. sıdır.

Bütün Parti üyeleri kimlik kartını *yenilerken aynı zamanda* Çark Başak'a da abone olacaklardır. Aynı süre içinde aday üyeler de abone yazılacaktır.

Bundan sonra Parti'ye müracaat edenler de aday üyeliği kabul edilince aynı şekilde abone yazılacaklardır.

Parti üyesi olmayanların veya daha sonra kaydedilenlerin aboneleri de 13 Şubat sayısından başlatılacak; önceki sayılar toplu olarak gönderilecektir.

Abone yazılan bütün üye ve aday üyeler bir liste halinde yazılacak, abone bedelleri Genel Merkeze listeyle birlikte gönderilecektir. Üye ve aday üyelerimizin dışındaki aboneler ise ayrı bir listeye yazılıp abone paraları ile birlikte bu listeler de Genel Merkeze gönderilecektir.

Listelerde, Genel Merkez'den doğrudan PTT ile dergilerinin adreslerine gönderilmesini isteyen abonelerin açık adresleri yazılacak ve yanlarına (PTT) kaydı konacaktır.

Yerel örgütler pek az sayıda abone dışı elden satış için istedikleri miktarları Genel Merkez'e bildireceklerdir.

Çark Başak'ın dağıtım ve satışıyla ilgili bu yeni durumun bütün Çark Başak okuyucuları tarafından anlayışla karşılanacağına ve gereklerinin tezelden yerine getirileceğine inanmaktayız.

Ekipler Görev Alanlarında Yerleşik Hale Gelmelidir

Çalışma ekiplerinin, çalışmalarını değerlendiren yazıları aşağıdaki yazıyla birlikte beşi buldu. Görüldüğü gibi Çalışma Ekipleri'nin Çark Başak'a katkıları ancak yeni başlamaktadır.

Çark Başak'ın üçüncü yılına girerken Çalışma Ekipleri'nin bu alandaki katkılarını bekliyoruz.

Aşağıda, İstanbul İli Beşiktaş İlçesine bağlı bir Çalışma Ekibi'nin çalışmalarını değerlendiren bir yazısını yayınlıyoruz;

1 Ağustos 1977 tarihli Çark Başak 35. sayıda «Somut Sorunlara Dayanmak ve İlişki Kurmakta Becerikli Olmak» başlıklı yazımızda ekip çalışmalarının yöneldiği gecekondu bölgesinin özelliklerini belirtmiş ilk ilişkileri nasıl kurduğumuzu, bu ilişkilerin gelişmesiyle edindiğimiz deneyleri aktarmıştık. O yazımızda da vurgulamaya çalıştığımız gibi ekip içi uyum ve arkadaşlığın pekiştirdiği disiplinli çalışmanın, ekibin başarısında en büyük yeri aldığı inancındayız.

Haftada iki kez sabahın erken saatlerinde işe gidenlere yetişecek şekilde otobüs duraklarında ve Cumartesi Pazar günleri kapı kapı dolaşarak hiçbir sayısını aksatmadan yaptığımız Görev satışları bölge halkında saygınlığımızı artırdı ve ilişkilerimizin gelişmesine büyük katkıda bulundu. Çalışmalarımızın Görev satışıyla sınırlı kalmasının olumsuz etkisini görerek ev ziyaretlerine ve diyalog kurmaya daha fazla ağırlık vermeye ve bu arada Görev satışını buna göre düzenlemeye çalıştık.

Diyalog kurarken keskin olmamanın, politik esnekliğin ve somut sorunlarla ilgilenmenin büyük yararlarını gördük. Kişileri tanımadan yoğun politik tartışmalara girmenin sakıncalı olduğunu, sıcak ilişkiler kurduktan sonra o kişinin eksikliklerini de gözönüne alarak bilinç götürmeyi hedefledik.

Ev ziyaretlerinde herkesin katılabileceği küçük tartışmalar açmaya, politik ve ideolojik konuları somuta indirerek anlatmaya özen gösterdik.

Bölgemizdeki diğer siyasetlerle ilişkilerimizde, derin ideolojik tartışmalar içinde boğulmak yerine ön planda gecekondu halkıyla diyaloğumuzu geliştirmeyi hedefledik.

Ekim Devrimi gecesinde ekibimiz örgütlenme çalışmalarının ilk sınavını verdi. Bölge halkı ortaklaşa tutulan bir otobüsle bizimle beraber geceye geldi. Gece birlikte izlendi ve yine birlikte bir ekip üyesinin sorumluluğunda bölgemize dönüldü.

Yoğun seçim çalışmaları sırasında ekibimiz çoğunlukla başka bölgelere gönderilmedi ve bunun olumlu sonuçlarını gördük.

Ekip üyelerinin çalıştıkları veya okudukları çevrelere, ekip çalışmalarının yoğunluğu nedeniyle hemen hiç zaman ayıramamalarının üyeler üzerinde zamanla olumsuz bir etki yaptığını gözlemledik. Yönelik ekiplerin çalışmalarında, yerleşik ekiplerden daha güç koşullarla karşı karşıya olduklarını ve bunun başarıya olumsuz bir şekilde yansıdığını gözlemledik. Bu nedenle ivedi görevimizin yerleşik bir ekip durumuna gelmek olduğuna inanıyor ve çalışmalarımızı bu yönde yoğunlaştırmayı amaçlıyoruz.

ÇARK BAŞAK • Türkiye İşçi Partisi Merkez Yayın organı • Sahibi: Türkiye İşçi Partisi adına Behice BORAN • Sorumlu yazı işleri müdürü: Nurdan ORPEN • 15 günde bir yayınlanır • Yönetim yeri: TİP Genel Merkezi, Nur'u Ziya Sok. 17/5 Tünel - İSTANBUL Tel: 45 92 01 • Abone: 24 sayı için 35.— TL. Yurtdışı: 70.— TL. • Dizgi - Tertip: Başaran Matbaası — Tel.: 26 43 09 • Baskı: Ufuk Matbaası